

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине
Булевар Михајла Пупина 16
Нови Сад
www.vojvodinahouse.eu

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ФОНДА ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И РАЗВОЈ
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ЗА 2025. ГОДИНУ**

Нови Сад, март 2026. године

САДРЖАЈ

I	УВОД.....	3
II	АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА.....	4
1.	ПРОЈЕКТИ.....	4
1.1	Пројекти у евалуацији	4
1.2	Пројекти у имплементацији	9
2.	АНТЕНА КУЛТУРА ДЕСКА КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА	17
	Активности АНТЕНЕ у 2025. години.....	17
	▪ Инфо дани – организована четири инфо дана	17
	▪ Тренинг – одржан тродневни тренинг за развој пројектних идеја.....	18
	▪ Састанак Дескова Креативна Европа у Копенхагену поводом председавања Саветом ЕУ.....	19
	▪ Израђен промотивни материјал	19
	▪ Састанак Дескова у Бриселу – традиционални годишњи састанак.....	19
3.	ЕДУКАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	20
3.1	Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	20
3.2	Обука „Мogućности финансирања путем ЕУ фондова“.....	24
3.3	Едукације „Јавне набавке у складу са ПРАГ правилима“	31
4.	ФЕП ТУРЕ.....	31
5.	АНАЛИЗА ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА/ПРЕДЛОГА	32
6.	ИСТРАЖИВАЧКО – АНАЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ	33
III	ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	51
IV	ОСТАЛЕ ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	66
V	ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА	68
VI	КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ	69
	РЕЗИМЕ АКТИВНОСТИ КАНЦЕЛАРИЈЕ АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ У 2025. ГОДИНИ.....	69
VII	РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ	75
VIII	ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА МЕРА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ У 2025. ГОДИНИ.....	76
IX	ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ	78
1.	БИЛАНС УСПЕХА.....	78
2.	БИЛАНС СТАЊА	81

I УВОД

Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Фонда за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АП Војводине”, бр. 13/2009, 2/2010 и 55/2024) основан је Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине.

Скупштина АП Војводине је 6. децембра 2024. године донела Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Фонда „Европски послови“ АП Војводине, којом је поред промене назива, дефинисан и делокруг рада Фонда.

Фонд је основан ради праћења, проучавања и имплементације европских интеграционих процеса и изградње, развоја и јачања институционалних капацитета Аутономне покрајине Војводине, у циљу бржег укључивања Републике Србије у главне европске политичке и економске токове, и остваривања привредне, научне, образовне и културне сарадње са територијалним заједницама и другим облицима аутономије других држава у оквиру спољне политике Републике Србије, ради вршења стручних и административних послова за спровођење међурегионалне и развојне политике Аутономне покрајине Војводине.

У оквиру Фонда функционише Канцеларија АП Војводине у Бриселу при Мисији Републике Србије при Европској унији. Канцеларија је основана са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета АП Војводине, као и упознавања са политикама Европске уније које се доносе у Бриселу, а односе на регионални ниво власти.

У Извештају о пословању Фонда за европске послове и развој АП Војводине за 2025. годину приказане су реализоване активности и резултати пословања у 2025. години.

II АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА КОРИШЋЕЊЕМ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

Годишњим програмом рада Фонда за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд) за 2025. годину дефинисан је низ активности које доприносе остварењу циљева постављених самим програмом: наставак креирања пројектних предлога и конкурисања на конкурсима Европске уније у сарадњи са домаћим и регионалним партнерима; координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција и остваривање сарадње са органима јединица локалне самоуправе и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција; подизање капацитета покрајинске администрације у области европских интеграција; реализација едукативних активности, прикупљање, обрада, анализа и представљање информација у вези са ЕУ фондовима које су релевантне за институције како из јавног, тако и из приватног сектора, информисање заинтересованих институција путем инфо дана, тематских скупова и специјализоване интернет странице и рано идентификовање потенцијалних пројектних предлога путем процена пројектних идеја.

1. Пројекти

Програмом рада за 2025. годину, креирање и конкурисање пројектним предлозима на актуелне позиве који се финансирају из фондова Европске уније дефинисано је као једна од активности Фонда.

Пројекти Фонда су груписани у следеће категорије:

1.1. Пројекти у евалуацији

1.2. Пројекти у имплементацији

1.1 Пројекти у евалуацији

У наредном делу дат је приказ десет (10) пројеката Фонда који су током 2025. године били у евалуацији. Укупна вредност пројеката у евалуацији износила је 18.620.522,71 ЕУР.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката. <i>Innovative Solutions for Enhancing Beekeeping</i>	Побољшање одрживости и конкурентности пчеларског сектора у пограничном региону Хрватске и Србије имплементацијом иновативних решења и јачањем сарадње између пчелара и истраживачких	1. Факултет агробиотехничких знаности Осијек (Хрватска), 2. Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет (Србија), 3. Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“ (Србија)	940.501,45 ЕУР

	<i>Processes and Modernizing Support in Apiculture in cross border region of CRO and SRB – INNOBEE</i> (Иновативна решења за унапређење пчеларских процеса и модернизацију подршке у пчеларству у прекограничном региону између Хрватске и Србије)	института, с циљем повећања отпорности, виталности и продуктивности популација пчела.	4. Фонд за европске послове и развој АП Војводине (Србија)	
2.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката. <i>Healthy Families in Cross-border Rural Area BE-Healthy</i> (Здраве породице у прекограничном руралном подручју)	Побољшање доступности и једнаког приступа јавним здравственим услугама за превенцију кардиоваскуларних болести и дијабетеса у руралном пограничном подручју. Пројекат ће развијати услуге мобилних клиника у руралним подручјима и приступ апликацији за е-консултације, као и увести нову здравствену услугу у оквиру програма: нутригенетичку анализу и саветовање о исхрани.	1.Наставни завод за јавно здравство Осијечко-барањске жупаније (Хрватска), 2.Завод за јавно здравље Сомбор (Србија), 3. Институт за јавно здравље Војводине (Србија) 4. Фонд за европске послове и развој АП Војводине (Србија)	806.638,40 ЕУР
3.	Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката. <i>Promoting active tourism horizons – PATH</i>	Унапређење развоја активног континенталног туризма у пограничном подручју Вуковарско-сријемске жупаније (Хрватска) и Јужнобачке округе (Србија) побољшањем туристичке инфраструктуре,	1.Јавна установа Лучка управа Вуковар (Хрватска), 2. Туристичка заједница Вуковарско-сријемске жупаније (Хрватска), 3.Опћина Андријашевци (Хрватска), 4. Општина Беочин (Србија), 5. Фонд за европске послове	940.129,40 ЕУР

	(Промовисање хоризонта активног туризма)	подстицањем пограничне сарадње и повећањем видљивости региона као жељене дестинације за активности на отвореном.	и развој АП Војводине (Србија)	
4.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска – Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката <i>Smart Agro-Innovation and Training Action – Sagitta</i> (Паменте агро иновације и активности тренинга)	Унапређење културних и људских вредности	Водећи партнер: 10. Фондација Про сциентиа Натура (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Фондација Народна виша школа Капоч (Мађарска)	3.862.037,92 ЕУР
5.	Интерег VI-A ИПА Програм Румунија – Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката <i>GeoSolWind – Integrated Geothermal, Solar and Wind solutions for a sustainable cross border region</i> (GeoSolWind – Integrisane geotermalne, solarne i vetrogeneratorске solucije за održiv prekogranični region)	Допринос унапређењу усвајања обновљивих извора енергије и отпорности на климатске промене у прекограничном региону Румуније и Србије, подржавајући примену Директиве (ЕУ) 2018/2001 кроз заједничке активности које повећавају потенцијал одрживих енергетских решења у јавној инфраструктури и подижу свест јавности о њиховим дугорочним предностима.	1. Фонд за европске послове и развој АПВ 2. Скупштина округа Тимиш, округ Тимиш, Темишвар, Румунија 3. Скупштина општине Догнеча, округ Караш-Северин, село Догнеча	4.600.000,00 ЕУР
6.	Интерег VI-B ИПА Јадранско јонски програм, Други позив подношење предлога пројеката	Подршка очувању и заштити животне средине у јадранско-јонском региону	1. Фриули иновације, центар за истраживачки и технолошки трансфер, Италија	1.322.577,40 ЕУР

	<p>Јачање политике и предузетничких алата за зеленију и климатски отпорнију будућност медитеранског биодиверзитета хране и наслеђа у јадранско-јонском региону – MEDHERA</p>		<p>2. Научно-технолошки парк Текнополис, Италија 3. ИРИ Центар д.о.о, Хрватска 4. Агенција за рурални развој Задарске жупаније, Хрватска 5. Центар за развој пословања и културе, Грчка 6. Развојна агенција Сора, Словенија 7. РРА Зелени крас д.о.о, Словенија 8. Градска развојна агенција Бања Лука, Босна и Херцеговина 9. Фонд за европске послове и развој АПВ, Србија 10. Стопанска Интересна Заедница – Скопје, Северна Македонија</p>	
7.	<p>Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 Други позив за подношење пројеката</p> <p><i>Avian resilience and adaptation through Awareness monitoring, Treatment, and Outreach for Raptors – AVIATOR</i> (Имунизација и витализација птица кроз подизање свести, лечење и ширење грабљивица)</p>	<p>Циљ пројекта је усмерен на повећање отпорности и заштиту птица грабљивица у Дунавском региону на климатске промене кроз развијање и тестирање координисаних и усклађених мера унутар транснационалних еколошких региона што ће утицати на ублажавање негативних ефеката заразних и паразитских болести птица грабљивица и смањење негативних ефеката на биодиверзитет и заштиту врста.</p>	<p>1. Институт за ветерину Србије, 2. Факултет за ветерину, Сарајево (Босна и Херцеговина), 3. Хрватски ветеринарски институт Загреб, 4. Центар за перадарство (Хрватска), 5. Удружење Биом (Хрватска), 6. Факултет ветеринарске медицине, 7. Универзитет природних наука у Јашију (Румунија), 8. Специјалистичка ветеринарска лабораторија, Подгорица (Црна Гора), 9. Ветеринарски факултет Љубљана (Словенија), 10. Ветеринарско-медицински истраживачки институт ХУН-РЕН (Мађарска), 11. Ветеринарски завод у</p>	2.168.752,64 ЕУР

			Зволену (Словачка), 12. Институт за диптерологију Универзитета у Хајделбергу (Немачка), 13. Фонд „Европски послови“ АПВ.	
8.	<p>Програм Интерег Европа – трећи позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Festive Pathways to a Sustainable Tomorrow – EUFEAST</i> (Фестивалски путеви ка одрживој будућности)</p>	<p>Циљ пројекта EUFEAST је унапређење политика региона учесница пројекта путем унапређења инструмената политике кроз ангажовање више заинтересованих страна, размену искустава и активности учења.</p>	<p>1.Регион Источне Македоније и Тракије, Грчка; 2.Трговинска и индустријска комора Ксанти, Грчка; 3.Одељење за локалну самоуправу, Министарство за националну баштину, уметност и локалну самоуправу, Малта; 4.Регион Вармланд, Шведска; 5.Ујбуда, Локална управа и 11. дистрикт Будимпеште Мађарска; 6.Градски савет у Ломжи, Пољска; 7.Европско удружење фестивала, Белгија; 8.Фонд „Европски послови“ АПВ; 9.Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама (придружени регулаторни орган).</p>	1.577.450,00 ЕУР
9.	<p>Програм Интерег Европа – трећи позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Visiting INDUSTRIal companies and sites as a growing lever to diversify TOURism policies – IndusTour</i> (Посета индустријским компанијама и</p>	<p>Унапређење јавних политика усмерених на јачање индустријског туризма у оквиру партнерских територија, пре свега као начин за промовисање иновација, одрживости и диверзификације туристичких услуга и дестинација.</p>	<p>1.Оверњ-Рон-Алп регион, Француска 2.Град Тондер, Данска 3.Моравско-шлеска регија, Чешка 4.Лодзкие регија, Пољска 5.Фонд “Европски послови” АП Војводине, Србија 6.Никозија, Туристички одбор, Кипар</p>	1.403.678,00 ЕУР

	подручјима као полуга развоја диверзификацији туристичких политика)			
10.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката <i>Strengthening Organizations in the Protection against FIRES 2.0 - STOP FIRES 2.0</i> (Јачање организација у заштити од пожара 2.0)	Повећање отпорности животне средине на климатске промене и спречавање ризика кроз унапређено управљање пожарима, припремљеност за ванредне ситуације и подизање свести о угроженим природним подручјима у прекограничном региону	Водећи партнер: 1. ЈП "Војводинашуме", Петроварадин (Србија) Пројектни партнери: 2. KEFAG Kiskunági Erdészeti és Faipari Zrt. (Мађарска) 3. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације (Србија)	998.757,50 ЕУР
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			18.620.522,71 ЕУР

1.2 Пројекти у имплементацији

Током 2025. године Фонд је имплементирао четрнаест (14) пројеката укупне вредности 23.631.301,44 ЕУР. У наредној табели дат је приказ пројеката Фонда који су током 2025. године били у имплементацији.

Ред. Бр.	Назив пројекта	Општи циљ	Партнери	Буџет пројекта
1.	Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 Други позив за подношење предлога пројеката <i>Avian resilience and adaptation through Awareness monitoring, Treatment, and Outreach for Raptors – AVIATOR</i> (Имунизација	Циљ пројекта је усмерен на повећање отпорности и заштиту птица грабљивица у Дунавском региону на климатске промене кроз развијање и тестирање координисаних и усклађених мера унутар транснационалних еколошких региона што ће утицати на	1. Институт за ветерину Србије, 2. Факултет за ветерину, Сарајево (Босна и Херцеговина), 3. Хрватски ветеринарски институт Загреб, 4. Центар за перадарство (Хрватска), 5. Удружење Биом (Хрватска), 6. Факултет ветеринарске медицине, 7. Универзитет природних наука у Јашију (Румунија),	2.164.252,64 ЕУР

	и витализација птица кроз подизање свести, лечење и ширење грабљивица)	ублажавање негативних ефеката заразних и паразитских болести птица грабљивица и смањење негативних ефеката на биодиверзитет и заштиту врста.	8. Специјалистичка ветеринарска лабораторија, Подгорица (Црна Гора), 9. Ветеринарски факултет Љубљана (Словенија), 10. Ветеринарско-медицински истраживачки институт ХУН-РЕН (Мађарска), 11. Ветеринарски завод у Зволени (Словачка), 12. Институт за диптерологију Универзитета у Хајделбергу (Немачка), 13. Фонд „Европски послови“ АПВ.	
2.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката <i>Strengthening Organizations in the Protection against FIRES - STOP FIRES</i> (Јачање организација у заштити од пожара)	Повећање отпорности животне средине на климатске промене и превенција ризика кроз побољшање управљања пожарним катастрофама, спремност за ванредне ситуације и подизање свести о угроженим природним подручјима у прекограничном региону	Водећи партнер: 1. ЈП "Војводинашуме", Петроварадин (Србија) Пројектни партнери: 2. KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. (Мађарска) 3. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације (Србија)	1.635.275,68 ЕУР
3.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката	Развој интегрисане платформе за управљање водама за реку Тису користећи иновативне алате и унапређењем	Водећи партнер: 1. Факултет техничких наука Нови Сад (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд за европске послове и развој	1.421.426,16 ЕУР

	<i>Joint adaptation and mitigation measures to climate change supporting integrated water management on the Tisa River – ADAPTisa</i> (Заједничко прилагођавање и мере ублажавања климатских промена подржавањем интегрисаног управљања водама на реци Тиси)	комуникације и сарадње између заинтересованих страна за управљање водама и катастрофама, као и прилагођавањем екстремним временским условима и ублажавањем хидролошких ризика	Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Управа за водопривреду за подручје Доња Тиса (Мађарска) 4. Универзитет у Сегедину (Мађарска) 5. Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“ Нови Сад (Србија)	
4.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката <i>Minimizing CROSSborder water contamination of microPLASTICS – MICROPLASTICS</i> (Смањење загађења вода микропластиком у прекограничном подручју)	Унапређење заштите и очувања природе и смањење загађење микропластиком у оквиру ширег програмског подручја	Водећи партнер: 1. Институт за јавно здравље Војводине (Србија) Пројектни партнери: 2. Завод за јавно здравље Сомбор (Србија) 3. Универзитет јавних служби, Баја (Мађарска) 4. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија)	1.372.328,40 ЕУР
5.	Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката <i>Smart Agro-Innovation and Training Action – Sagitta</i> (Паменте агро иновације и активности тренинга)	Унапређење културних и људских вредности	Водећи партнер: 1. Фондација Про сциентиа Натура (Србија) Пројектни партнери: 2. Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине (Србија) 3. Фондација Народна виша школа Капоч (Мађарска)	3.461.821,20 ЕУР

6.	<p>Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Interventions on the Danube - I.D.Danube</i> (Интервенције на Дунаву)</p>	Промовисање прилагођавања климатским променама и превенције ризика од катастрофа, отпорности, узимајући у обзир приступе засноване на екосистему	<p>Водећи партнер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вуковарско-сријемска жупанија (Хрватска) <p>Пројектни партнери:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Јавна установа лучка управа Вуковар (Хрватска) 3. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија) 4. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације (Србија) 	1.789.074,92 ЕУР
7.	<p>Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Позив за подношење предлога стратешких пројеката</p> <p><i>Strengthening climate resilience measures for protection and revitalisation of ecosystem in the Spačva-Bosut Basin - RETFOR</i> (Јачање климатских мера отпорности за заштиту и ревитализацију екосистема у Спачванско-босутском басену)</p>	Повећање отпорности Спачванско-босутског басена на климатске промене	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хрватске шуме доо - Хрватска 2. ЈП Војводинашуме - Србија 3. Хрватске воде - Хрватска 4. ЈВП Воде Војводине – Србија 5. Центар компетенција д.о.о. за истраживање и развој - Хрватска 6. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине - Србија 	2.820.000,00 ЕУР
8.	Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027	Унапређење промоције културног наслеђа на подручју Дунавског региона у областима која се боре са	<p>Водећи партнер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Општина Јасберењ (Мађарска) <p>Пројектни партнери:</p>	2.149.452,00 ЕУР

	<p>Први позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Community-based models for the sustainable valorisation of cultural heritage crafts to enhance economic and tourism performance of remote areas of the Danube Region"</i> – COMMHERITOUR</p> <p>(Модел заснован на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона)</p>	<p>изазовима везаним за одрживост и недовољно искоришћавају свој потенцијал за раст</p>	<p>2. Универзитет Метрополитан (Мађарска)</p> <p>3. Универзитет у Љубљани (Словенија)</p> <p>4. Регионална развојна агенција Јужне Бохемије (Чешка Република)</p> <p>5. Туристичка заједница Херцеговачко-неретванског кантона/жупаније (Босна и Херцеговина)</p> <p>6. Локална акцијска група Средишња Истра (Хрватска)</p> <p>7. Установа Народни Универзитет у Коњицу (Босна и Херцеговина)</p> <p>8. Добровољно удружење општина Североисток (Чешка Република)</p> <p>9. Општина Петњица (Црна Гора)</p> <p>10. Савет округа Сибију (Румунија)</p> <p>11. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија),</p> <p>12. Јавни завод за културу Камник (Словенија)</p>	
9.	<p>Интерег VI-Б ИПА Јадранско-јонски програм 2021-2027, Први позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Enhancing SMEs' Modernization and Green</i></p>	<p>Унапређење капацитета за иновације у Јадранско-јонском региону</p>	<p>Водећи партнер:</p> <p>1. Научно технолошки парк Текнополис, Италија</p> <p>Пројектни партнери:</p> <p>2. Центар за развој бизниса и културе (Грчка)</p> <p>3. Развојна агенција Зелени Крас (Словенија)</p>	1.570.283,04 ЕУР

	<p><i>Innovation and Transition Towards Successful Sustainability by Transnational Collaborative Practices and Tools – GREENSMEs</i></p> <p>(Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције МСП ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата)</p>		<p>4. Агенција за рурални развој Задарског округа (Хрватска)</p> <p>5. Градска развоја агенција Бања Лука (Босна и Херцеговина)</p> <p>6. Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине (Србија)</p> <p>7. Развојни фонд Албаније (Албанија)</p> <p>8. Национални центар за развој предузетништва и иновација (Северна Македонија)</p> <p>9. Општина Херцег Нови (Црна Гора)</p> <p>10. ТИМ – Центар заједно, сви постижу више (Албанија)</p>	
10.	<p>Програм Интерег Европа - трећи позив за подношење предлога пројеката</p> <p><i>Festive Pathways to a Sustainable Tomorrow – EUFEAST</i> (Фестивалски путеви ка одрживој будућности)</p>	<p>Циљ пројекта EUFEAST је унапређење политика региона учесница пројекта путем унапређења инструмената политике кроз ангажовање више заинтересованих страна, размену искустава и активности учења.</p>	<p>1.Регион Источне Македоније и Тракије, Грчка; 2.Трговинска и индустријска комора Ксанти, Грчка; 3.Одељење за локалну самоуправу, Министарство за националну баштину, уметност и локалну самоуправу, Малта;</p> <p>4.Регион Вармланд, Шведска; 5.Ујбуда, Локална управа и 11. дистрикт Будимпеште Мађарска; 6.Градски савет у Ломжи, Пољска; 7.Европско удружење фестивала, Белгија;</p>	1.577.450,00 ЕУР

			8.Фонд „Европски послови“ АПВ; 9.Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама (придружени регулаторни орган).	
11.	Програм Интерег Европа - трећи позив за подношење предлога пројеката <i>Visiting INDUSTRIal companies and sites as a growing lever to diversify TOURism policies – IndusTour</i> (Посета индустријским компанијама и подручјима као полуга развоја диверзификацији туристичких политика)	Унапређење јавних политика усмерених на јачање индустријског туризма у оквиру партнерских територија, пре свега као начин за промовисање иновација, одрживости и диверзификације туристичких услуга и дестинација.	1.Оверњ-Рон-Алп регион, Француска 2.Град Тондер, Данска 3.Моравско-шлеска регија, Чешка 4.Лодзкие регија, Пољска 5.Фонд “Европски послови” АП Војводине, Србија 6.Никозија, Туристички одбор, Кипар	1.400.678,00 ЕУР
12.	Програм Креативна Европа <i>CED Serbia Action Plan 2025/26/27</i> (КЕД Србија Акциони план 2025/26/27)	Општи циљ Деска Србија је подршка европским интеграцијама Србије у области културе, кроз изградњу капацитета културног и аудио-визуелног сектора и сектора креативне индустрије да раде на међународном нивоу и промовишу вредности ЕУ.	1. Министарство културе Републике Србије – Култура Деск Србија 2. Филмски центар Србије – МЕДИА Деск Србија 3. Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Србија, Антена Култура Деска Србија	522.119,55 ЕУР
13.	Интерег VI-А ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Други	Побољшање одрживости и конкурентности	1.Факултет агробиотехничких	940.501,45 ЕУР

	<p>позив за подношење предлога пројеката.</p> <p><i>Innovative Solutions for Enhancing Beekeeping Processes and Modernizing Support in Apiculture in cross border region of CRO and SRB - INNOBEE</i> (Иновативна решења за унапређење пчеларских процеса и модернизацију подршке у пчеларству у прекограничном региону између Хрватске и Србије)</p>	<p>пчеларског сектора у пограничном региону Хрватске и Србије имплементацијом иновативних решења и јачањем сарадње између пчелара и истраживачких института, с циљем повећања отпорности, виталности и продуктивности популација пчела.</p>	<p>знаности Осијек (Хрватска),</p> <p>2. Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет (Србија),</p> <p>3. Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“ (Србија)</p> <p>4. Фонд за европске послове и развој АП Војводине (Србија)</p>	
14.	<p>Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска-Србија 2021-2027, Други позив за подношење предлога пројеката.</p> <p><i>Healthy Families in Cross-border Rural Area BE-Healthy</i> (Здраве породице у прекограничном руралном подручју)</p>	<p>Побољшање доступности и једнаког приступа јавним здравственим услугама за превенцију кардиоваскуларних болести и дијабетеса у руралном пограничном подручју. Пројекат ће развијати услуге мобилних клиника у руралним подручјима и приступ апликацији за е-консултације, као и увести нову здравствену услугу у оквиру програма: нутригенетичку анализу и саветовање о исхрани.</p>	<p>1.Наставни завод за јавно здравство Осијечко-барањске жупаније (Хрватска),</p> <p>2.Завод за јавно здравље Сомбор (Србија),</p> <p>3. Институт за јавно здравље Војводине (Србија)</p> <p>4. Фонд за европске послове и развој АП Војводине (Србија)</p>	806.638,40 ЕУР
	УКУПНА ВРЕДНОСТ:			23.631.301,44 ЕУР

2. Антена Култура Деска Креативна Европа Србија

Подршка културном сектору и креативним индустријама неопходна је како би актери у овим областима добили прилику да се повежу, реализују идеје и покажу колико је култура заправо жива, флуидна и моћна.

Креативна Европа је главни програм Европске уније којим се пружа финансијска подршка установама и организацијама у области културе како би чувале, развијале и промовисале европску културну и језичку разноликост, као и културно наслеђе, те унапређивале конкурентност и економски потенцијал културних, а нарочито аудиовизуелних делатности.

Формирањем Антене Култура Деска Креативна Европа Србија – у сарадњи са Министарством културе Владе Републике Србије, а у оквиру Фонда – Србија се позиционирала на мапи држава које спроводе активности информисања, едукације, промоције и подршке у реализацији програма Креативна Европа.

Од оснивања, Антена спроводи едукације за заинтересоване институције, пружа савете и техничку подршку потенцијалним апликантима, и ради на промоцији програма на територији Војводине. На овај начин подстичу се иновативни пројекти, развија сарадња и јача културни сектор.

Антена Култура Деска Креативна Европа Србија званично је почела са радом 1. јануара 2015. године. Седиште Антене налази се у просторијама Фонда.

У сарадњи са Деском, Антена промовише савремене концепте међународне сарадње, савремене програмске и пословне политике у области културе, јача капацитете домаћих установа културе и организација цивилног сектора за међународну сарадњу, подстиче интердисциплинарност, интересорну и интерсекторску сарадњу, као и сарадњу са појединцима, неформалним групама и мрежама.

Активности Антене у 2025. години

■ Инфо дани – организована четири инфо дана

Током 2025. године организована су четири инфо дана. Два инфо дана одржана су онлајн, док су друга два одржана уживо у Зрењанину и Панчеву.

Први онлајн инфо дан одржан је 14. марта 2025. године, у сарадњи са Европском кућом у Француском институту у Новом Саду, на тему медијске писмености (#InfoDays Online Info Session – Media Literacy 2025). Инфо дан је организован у оквиру серијала „Отворена врата Европске куће Нови Сад“, а заинтересовани су могли да прате презентације уживо и путем Zoom платформе. Фокус презентације био је на програму Креативна Европа, уз детаљан преглед његове структуре и потпрограма. Један од важних аспеката био је разговор о процесу аплицирања. Објашњено је да право учешћа на конкурсима имају искључиво правна лица, док је физичким лицима омогућено да учествују у пројектима мобилности кроз програм „Култура покреће Европу“, којим управља Гете институт из Брисела.

Други онлајн инфо дан, односно вебинар за проналажење партнера у оквиру позива „Медијска партнерства 2026“, одржан је 11. децембра 2025. године (#InfoDays Online Info Session – Media Partnership 2025). Деск Креативна Европа Србија и Антена, заједно са још 18 европских дескова, организовали су специјализован онлајн вебинар намењен организацијама које припремају пројекте за позив NEWS – Journalism Partnerships 2026 и траже partnere широм Европе.

Инфо дани који су одржани уживо имали су фокус и на програм CERV. Одржани су 17. новембра 2025. године у Зрењанину и 19. новембра 2025. године у Панчеву. Догађаји су реализовани у сарадњи са Културним центром Зрењанин, Галеријом „Милорад Бата Михајловић“ у Панчеву и Антене Деска Креативна Европа Србија, уз подршку пројекта „Подршка Србији у учешћу у програмима Уније“ и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Том приликом представљена је повезаност различитих програма Уније, као и значај умрежавања и сарадње кроз различите секторе и институције. Сусрети које је организовала Антена Деска Креативна Европа Србија пружили су прилику заинтересованим актерима културне сцене и цивилног друштва из Зрењанина и Панчева, као и њихове околине, да се упознају са могућностима финансирања путем ЕУ фондова, са посебним освртом на програме Креативна Европа и CERV. Учесници су били информисани и о актуелним конкурсима у оквиру ових програма. Такође су вођени разговори о најчешћим препрекама у процесу добијања средстава из ЕУ фондова, као и о искуствима организација из региона и Европске уније.

Инфо дани представљају значајну прилику за добијање релевантних информација о ЕУ програмима, али и платформу за размену искустава, представљање и дискусију о пројектним идејама учесника. Ови догађаји уједно доприносе повезивању актера и подстицању потенцијалних партнерстава за будуће пројекте.

■ Тренинг – одржан тродневни тренинг за развој пројектних идеја

У Суботици је од 20. до 22. октобра 2025. године одржан тродневни тренинг за развој пројектних идеја у оквиру програма ЕУ Креативна Европа – Војводина 2025, у организацији Антене Култура Деска Србија, Фонда за европске послове и развој АП Војводине, у сарадњи са Култура Деском Србија и МЕДИА Деском Србија.

Тренинг је окупио представнике културног и креативног сектора из различитих делова Војводине и Србије – од Куле, Кикинде, Титела, Панчева и Суботице, до Ниша, Костолца, Пожаревца и Београда. Учесници су били представници удружења, библиотека, позоришта, културних центара, развојних агенција, факултета и фондација.

Циљ програма био је да учесницима пружи практична знања и вештине неопходне за развој, писање и управљање пројектима у култури, у складу са приоритетима програма Креативна Европа. Посебна пажња била је посвећена онима који до тада нису аплицирали за овај програм, али су имали идеје које су желели да реализују на европском нивоу.

Овај тренинг представљао је значајан корак у јачању капацитета културног сектора у Војводини и Србији, подстицајући сарадњу, размену искустава и стварање нових европских партнерстава у области културе и креативних индустрија.

▪ Састанак Дескова Креативна Европа у Копенхагену поводом председавања Саветом ЕУ

Током шестомесечног председавања Саветом Европске уније, Краљевина Данска организовала је бројне међународне догађаје. Један од њих био је и састанак дескова програма Креативна Европа у новембру, којем су присуствовале и представнице Антене, заједно са колегама из целе Европе.

На сесији „Културна отпорност и будућност културних политика“ говорило се о улози културе у међународним односима и јачању демократских друштава, што је подстакло важну дискусију о утицају вештачке интелигенције. Друга сесија била је посвећена међусобном учењу и каталогу најбољих пракси, уз фокус на унапређењу комуникације и саветодавне подршке.

Овај део програма одржан је у оквиру шире ВЕГА конференције, током које су се издвојиле три кључне теме: значај присуства и дубоке пажње као културног ресурса у времену убрзања и дигиталне фрагментације; улога уметности као инфраструктуре могућности широм Европе која јача емпатију, повезивање и демократску отпорност; као и чињеница да креативност добија снагу кроз дељење, уз подсећање да се културне будућности граде колективно – кроз сарадњу и дијалог.

Разговори започети на ВЕГА конференцији део су шире европске дебате о томе како култура може допринети бољем разумевању савременог друштва, превазилажењу сложених изазова и осмишљавању нових будућности.

▪ Израђен промотивни материјал

Промотивни материјал има важну улогу у дисеминацији и видљивости како самог програма Креативна Европа, тако и рада Антене и Деска Креативна Европа Србија.

Међу промотивним материјалима издвајају се брошура о програму Креативна Европа за актуелни буџетски период 2021-2027, као и свеске, блокчићи и хемијске оловке које су дељене учесницима на едукацијама и инфо данима.

▪ Састанак Дескова у Бриселу – традиционални годишњи састанак

У Бриселу је почетком октобра 2025. године одржан традиционални годишњи састанак дескова Креативне Европе. Сваке године у октобру представници дескова задужених за промоцију програма Креативна Европа у својим земљама окупљају се како би разменили искуства, анализирали резултате и поставили приоритете за будуће позиве.

Током тродневног скупа учесници су имали прилику да се кроз различите сесије упознају са најновијим политикама и иницијативама Европске комисије, као и да допринесу даљем развоју програма Креативна Европа.

Том приликом представљен је и нови програм АгораЕУ. Европска комисија представила је предлог новог програма под називом АгораЕУ, који би требало да у оквиру наредног дугорочног буџета ЕУ (2028–2034) обједини неколико постојећих програма под један институционални оквир – међу њима и програм Креативна Европа. Уместо досадашњег модела, у којем је Креативна Европа функционисала као самосталан програм са два потпрограма (Култура и МЕДИА), у будућој структури сви сегменти постаће део ширег оквира АгораЕУ. То значи да ће ови програми делити буџетски и политички простор, али ће и даље бити препознатљиви по својим стручним приоритетима.

Посебно је значајно да су састанку присуствовале и представнице Покрајине Војводине, у улози руководитељки Антене Деска Креативне Европе, чиме је додатно потврђена важност регионалног учешћа у европским процесима културне и медијске сарадње.

3. Едукативне активности

Будући да се Србија налази у процесу европских интеграција, појављују се и изазови које треба да превазиђу не само државни, регионални и локални органи и институције већ и представници организација цивилног друштва, образовних и научних институција, установа из области културе и медија, као и институција које се баве питањима социјалне заштите и едукативних програма на тему припрема европских пројеката и система финансирања истих. У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и капацитета свих субјеката заинтересованих за пројектно финансирање кроз ЕУ фондове, Фонд је од почетка 2025. године реализовао низ обука у виду семинара, радионица и тренинга у области припреме предлога пројеката по европским правилима и процедурама, као и на тему имплементације одобрених европских пројеката.

Врсте обука обухваћених едукативним активностима:

3.1. Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”

3.2. Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“

3.1 Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”

Реализација Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Фонд за европске послове и развој АП Војводине од 2014. године реализује Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ (у даљем тексту: Програм), као једно од стратешких опредељења Аутономне покрајине Војводине у циљу подизања капацитета покрајинских институција и јединица локалне самоуправе у процесу приступања Републике Србије Европској унији и повећања апсорпције средстава доступних из фондова Европске уније.

На основу анализе резултата у претходној буџетској перспективи Европске уније 2014–2020, коју је спровео Фонд, утврђено је да се бесповратна средства не користе у довољној мери у односу на њихову доступност Републици Србији, као и да је потребно унапредити квалитет пројеката који се припремају у оквиру позива за доделу средстава из фондова Европске уније. Као један од разлога идентификована је потреба за додатним јачањем капацитета институција и организација за припрему и спровођење ЕУ пројеката.

Имајући у виду нову буџетску перспективу Европске уније 2021–2027, у оквиру које се очекује расписивање нових позива за достављање предлога пројектних идеја, Фонд је на основу спроведене анализе приступио ревизији концепта 10. циклуса Програма.

Закључно са 2024. годином успешно је реализовано десет циклуса Специјалистичког програма. Током 2025. године започета је реализација 11. и 12. циклуса Програма. У оквиру ових циклуса током 2025. године реализован је највећи део програмских активности, док су преостале активности које чине саставни део Програма окончане у наставку реализације Програма, укључујући и студијско путовање у земљу чланицу Европске уније као завршну активност Програма. Истовремено, током 2025. године уговорена је и реализација 13. циклуса Специјалистичког програма.

Циљна група 11. циклуса су представници институција чији је оснивач или надлежни орган јединица локалне самоуправе, а чије се радно место везује за европске послове или који се могу јавити као корисници средстава из фондова Европске уније. Циљна група 12. циклуса су представници покрајинских институција, као и представници организација цивилног друштва које предлажу градови и општине са територије АП Војводине.

Циљ Програма је да омогући полазницима трансфер знања кроз интерактивна предавања, практичне вежбе у групама, као и приказ примера добре праксе, који имају за циљ да мотивишу и умреже полазнике. Кроз теренске посете на територији АП Војводине полазници имају прилику да посете успешно реализоване пројекте финансиране из фондова Европске уније, док кроз студијско путовање у земљу чланицу Европске уније имају прилику да се упознају са ширим спектром фондова Европске уније, као и са значајем активног учешћа у припреми пројеката у процесу приступања Европској унији.

У сарадњи са Едуконс Универзитетом из Сремске Каменице спровођене су програмске активности у оквиру 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Програм обухвата три модула са укупно 14 наставних дисциплина, теренске посете на територији АП Војводине (Врдник и Зрењанин), као и студијско путовање у Румунију (Темишвар).

Предавања у оквиру Програма обухватала су класична предавања, интерактивне радионице, приказ студија случајева, као и развој пројектних идеја ради конкурисања за средства из фондова Европске уније. Полазници су имали прилику да кроз практичне вежбе развијају сопствене предлоге пројектних идеја у складу са наставним дисциплинама које су похађали. Предавачи на Програму су стручњаци који поседују значајно теоријско и практично искуство у управљању ЕУ фондовима и програмима.

Наставни програм реализује се кроз три модула, са укупно 14 наставних дисциплина и фондом од 36 часова активне наставе. Модули који се реализују су:

МОДУЛ 1: ЕВРОПСКА УНИЈА И ПРОЦЕС ПРИДРУЖИВАЊА

Наставне дисциплине:

- Европска унија и Република Србија
- Споразуми Републике Србије са ЕУ (Споразум о стабилизацији и придруживању, Оквирни споразум о финансијском партнерству)
- Преговарачки кластери
- Родна равноправност у ЕУ

МОДУЛ 2: ПРОГРАМИ ЕУ

Наставне дисциплине:

- Интеррег ИПА програми
- Транснационални програми
- ИПАРД
- Хоризонт Европа
- Гостујуће предавање – примери добре праксе ЕУ пројеката

МОДУЛ 3: УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТИМА

Наставне дисциплине:

- Дефинисање предлога пројектних идеја
- Логичка матрица
- Буџетирање пројеката
- Имплементација пројеката
- Евалуација и ревизија пројеката

ТЕРЕНСКЕ ПОСЕТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У ОКВИРУ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПРОГРАМА „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

ПРВА ТЕРЕНСКА ПОСЕТА

Gourmet Centar Vrdnik

Полазници 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ посетили су Gourmet Centar Vrdnik као пример добре праксе финансиран средствима Европске уније у оквиру Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска – Србија 2014–2020.

У Центру је полазнике дочекала Владица Војиновић, која је представила искуства у реализацији пројекта „Rannonia Gourmet“, као и сарадњу са партнерима из Републике Хрватске – градом Винковци и Агенцијом за развој и инвестиције града Винковаца ВИА д.о.о.

Након презентације полазници су обишли Центар, који представља пример успешно реализованог пројекта финансираног из фондова Европске уније.

ДРУГА ТЕРЕНСКА ПОСЕТА

Регионални центар за друштвено-економски развој – Банат, Зрењанин

Полазници 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ посетили су Регионални центар за друштвено-економски развој – Банат у Зрењанину, где су имали прилику да се упознају са примерима успешно реализованих пројеката финансираних из фондова Европске уније. Током посете представљене су активности Центра, као и искуства у припреми и реализацији пројеката у оквиру програма прекограничне и транснационалне сарадње. Полазници су упознати са примерима реализованих пројеката, са посебним освртом на циљеве, партнерства и изазове током њихове имплементације. Након презентације уследила је дискусија током које су полазници имали прилику да поставе питања и размене искуства у вези са припремом и реализацијом ЕУ пројеката.

СТУДИЈСКО ПУТОВАЊЕ

Циљ студијског путовања био је да се полазници Програма упознају са примерима добре праксе у коришћењу фондова Европске уније у земљи чланици Европске уније, која има значајно искуство у припреми и имплементацији пројеката финансираних из европских фондова. Кроз непосредно упознавање са институцијама, организацијама и реализованим пројектима, полазници су имали прилику да стекну практичан увид у начине на које се европска средства користе за развој локалних заједница и унапређење различитих области друштвеног и економског живота. У оквиру студијског путовања полазници 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ посетили су више пројеката реализованих у Темишвару средствима Европске уније. Током боравка представљени су примери успешне примене европских фондова у областима туризма, дигитализације, заштите животне средине и регионалног развоја. Полазници су имали прилику да се упознају са пројектима реализованим у оквиру хотела Опера, као и са системом E-Archive, савременим дигиталним решењем за управљање документацијом. Посећен је и парк Бузијаш, један од највећих и најстаријих дендролошких паркова у Банату, који је у потпуности обновљен средствима из Програма оперативног регионалног развоја. У оквиру студијске посете организовани су сусрети са представницима више релевантних институција и организација, међу којима су Политехнички универзитет у Темишвару и Институт за истраживање обновљивих извора енергије (ICER), Удружење консултантских компанија Румуније (AMCOR), Регионална развојна агенција ADR West, као и Регионална канцеларија за прекограничну сарадњу Темишвар (BRCT). Током ових сусрета полазницима су представљени начини функционисања институционалног система управљања европским фондовима, као и искуства у припреми и спровођењу пројеката који доприносе развоју региона. Посебан део програма био је посвећен представљању рада Фонда за европске послове и развој АП Војводине, као и актуелних пројеката које Фонд реализује у сарадњи са партнерима из Румуније. Том приликом представљени су пројекти RETFOR, SAGITTA, MICROPLASTICS и AVIATOR, чија реализација доприноси јачању прекограничне сарадње, развоју научноистраживачких активности и унапређењу заштите животне средине. Током студијске посете полазници су посетили и компанију TOTAL Recycling SRL, која је уз подршку европских фондова реализовала више пројеката у области рециклаже и управљања отпадом. Кроз представљање ових активности полазници су имали прилику да се упознају са примерима модернизације производних

процеса, применом одрживих пракси и значајем инвестиција у заштиту животне средине. Студијско путовање представљало је значајну прилику за размену искустава, успостављање нових контаката и јачање сарадње са институцијама и организацијама из региона. Кроз непосредно упознавање са примерима добре праксе полазници су стекли знања која могу применити у свом даљем раду, посебно у области припреме и реализације пројеката финансираних из фондова Европске уније.

ГОСТУЈУЋИ ПРЕДАВАЧ У ОКВИРУ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПРОГРАМА

„Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Мина Радмиловић Пјевац, руководилац Сектора за сарадњу са регионима и регионалним институцијама у Фонду за европске послове и развој АП Војводине, одржала је гостујуће предавање полазницима Програма. Током предавања представљена су практична искуства у припреми и реализацији пројеката финансираних из фондова Европске уније, са посебним освртом на програме прекограничне сарадње. Посебан акценат стављен је на значај избора партнера у пројектима, као и на изградњу и одржавање квалитетних партнерских односа током читавог циклуса пројекта. Полазници су упознати са саветима и препорукама за успешно писање пројектних предлога, као и са практичним примерима из досадашњег рада на припреми и имплементацији пројеката.

Кроз размену искустава и примере из праксе, полазници су имали прилику да се упознају са изазовима који се јављају у процесу припреме и реализације ЕУ пројеката, као и са начинима њиховог превазилажења.

3.2 Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“

У циљу подизања институционалних капацитета АП Војводине и свих субјеката заинтересованих за конкурисање за ЕУ средства кроз пројекте, Фонд реализује обуку под насловом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у области управљања пројектним циклусом и упознавања са свим елементима и процедурама неопходним за формулисање успешних предлога пројеката за конкурисање на ЕУ конкурсе.

Главни циљ обука, у организацији Фонда, јесте да се представници институција оспособе за коришћење фондова Европске уније, да науче самостално да формулишу пројектне предлоге и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских ограничења. Током обука полазници развијају посебне вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу. Циљ Фонда је да се путем обука утиче на правовремено идентификовање потенцијалних пројектних идеја и предлога, на обавештеност о актуелним и планираним конкурсима, као и да се превазиђу све потешкоће приликом формулисања и подношења пројектних предлога.

Обука се реализује коришћењем интерактивних метода учења које подразумевају активно учешће за време предавања, али и примену стеченог знања кроз практичне примере и задатке који се постављају

пред полазнике. Време трајања обуке је 1-3 дана. Током године отворена је могућност формирања едукативних садржаја по мери и захтевима самих заинтересованих организација и полазника. Тренинг програми су намењени, пре свега, запосленима у институцијама јавног сектора (јединице локалне самоуправе, покрајински секретаријати и њихови индиректни корисници, јавна и јавно-комунална предузећа, развојне агенције, привредне коморе, образовне институције, научно-истраживачке институције, туристичке организације и сл.) који су препознали пројектно финансирање као своју шансу, али и другим заинтересованим организацијама са територије наше земље и АП Војводине које имају значајну улогу у процесу европских интеграција и приближавања нашег друштва Европској унији.

Специфични циљеви обуке су:

- упознавање са начином управљања и основним карактеристикама расположивих фондова у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) Европске уније,
- представљање значаја претприступних фондова Европске уније,
- упознавање са концептима програма прекограничне сарадње и програма,
- упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом,
- упознавање и практична примена приступа логичког оквира у развијању и формулисању пројектних идеја,
- упознавање и оспособљавање за коришћење алата који олакшавају припрему предлога пројеката,
- упознавање са садржајем апликационих формулара и других неопходних пројектних образаца, упознавање са критеријумима за евалуацију квалитета пројектних предлога,
- представљање примера успешних пројеката.

Циљ је да учесници, након завршене обуке, буду у могућности да: самостално трансформишу пројектну идеју у предлог пројекта по ЕУ захтевима, израде логичку матрицу пројекта, израде буџет пројекта по методологији ЕУ, креирају конкретне пројектне предлоге у складу са правилима функционисања и финансирања путем фондова Европске уније, препознају систем евалуације предлога пројеката, конкуришу у програмима територијалне сарадње и ЕУ програмима и путем европских пројеката утичу на унапређивање своје заједнице.

Структура обуке „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“према модулима:

МОДУЛ 1 ЕУ фондови – Теме:

- 1) Програми прекограничне сарадње – Упознавање са ИПА програмима прекограничне сарадње који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива;
- 2) Програми Европске уније – Упознавање са програмима Европске уније који су на располагању институцијама са територије АП Војводине, упознавање са мерама и циљевима у оквиру појединачних програма, расположивим средствима, као и резултатима претходних позива;

- 3) ПЦМ методологија – Упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом и фазама у оквиру пројектног циклуса;
- 4) Приступ логичког оквира – Упознавање са корацима у приступу логичког оквира, анализа заинтересованих страна (родни аспект), анализа проблема, анализа циљева, анализа стратегија;
- 5) Интерактивна радионица – Практичан рад у малим групама (4-6 полазника) где свака група за своју пројектну идеју врши анализу заинтересованих страна, анализу проблема, анализу циљева и анализу стратегија.

МОДУЛ 2 Логичка матрица – Теме:

- 1) Прва колона логичке матрице (а. Општи циљ, б. Специфични циљеви, в. Очекивани резултати, г. Активности) – Стицање знања и вештина за попуњавање прве колоне логичке матрице, формулисање општег циља и специфичних циљева пројектног предлога, одређивање очекиваних резултата пројектног предлога, као и планирање активности пројекта;
- 2) Индикатори – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних индикатора у логичкој матрици усклађених са темом пројектног предлога;
- 3) Извори верификације – Стицање знања и вештина за формулисање адекватних извора верификације у логичкој матрици у складу са претходно дефинисаним индикаторима;
- 4) Претпоставке и ризици – Стицање знања и вештина за идентификацију потенцијалних ризика и предуслова у складу са ЕУ правилима и пројектним идејама самих полазника;
- 5) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање логичке матрице у малим радним групама од 4 до 6 полазника као део процеса развијања пројектне идеје сваке радне групе.

МОДУЛ 3 Буџетирање пројекта – Теме:

- 1) Основна правила буџетирања – Упознавање са основним правилима формирања буџета за пројекте који се финансирају из средстава Европске уније;
- 2) Буџетске ставке у пројектним буџетима – Упознавање са буџетским ставкама, начином попуњавања финансијског дела буџета, упознавање са утврђеним односима између буџетских ставки унутар буџета пројекта;
- 3) Наративни део буџета – Стицање знања и вештина за успешно попуњавање наративног (описног) дела буџета, а у складу са финансијским делом буџета;
- 4) Интерактивна радионица – Поступно попуњавање формулара буџета у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 4 Апликациони формулар – Теме:

- 1) Апликациони формулар у ИПА програму прекограничне сарадње Мађарска – Србија – појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице;
- 2) Апликациони формулар у ИПА прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина – Упознавање са апликационим формуларом који се користи у прекограничним програмима Хрватска – Србија и Србија – Босна и Херцеговина, појашњавање свих категорија и саме структуре апликационог формулара, повезивање са пољима логичке матрице;
- 3) Резиме пројекта – Стицање знања и вештина за формулацију успешног резимеа за предлог пројекта;
- 4) Интерактивна радионица – Поступно повезивање резимеа пројекта у малим радним групама у складу са пројектним идејама сваке групе.

МОДУЛ 5 Подношење предлога пројекта – Теме:

- 1) Регистрација у ПАДОР бази – Упознавање са процедуром регистрације институција у ПАДОР бази која је предуслов за конкурисање на одређене позиве ЕУ;
- 2) Пропратна документација – Упознавање са свом документацијом коју је неопходно приложити уз апликациони формулар, а у склопу конкурисања на отворене позиве ЕУ.
- 3) Евалуација пројектних предлога – Упознавање са процедурама и формуларом за оцењивање предлога пројекта, као и са елементима које евалуатори оцењују приликом евалуације пројектних предлога.
- 4) Примери успешних ЕУ пројекта – Представљање примера успешних пројекта усклађених са облашћу рада институције чији запослени похађају обуку.

Табела 1 – Преглед одржаних обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у периоду јануар – децембар 2025. године

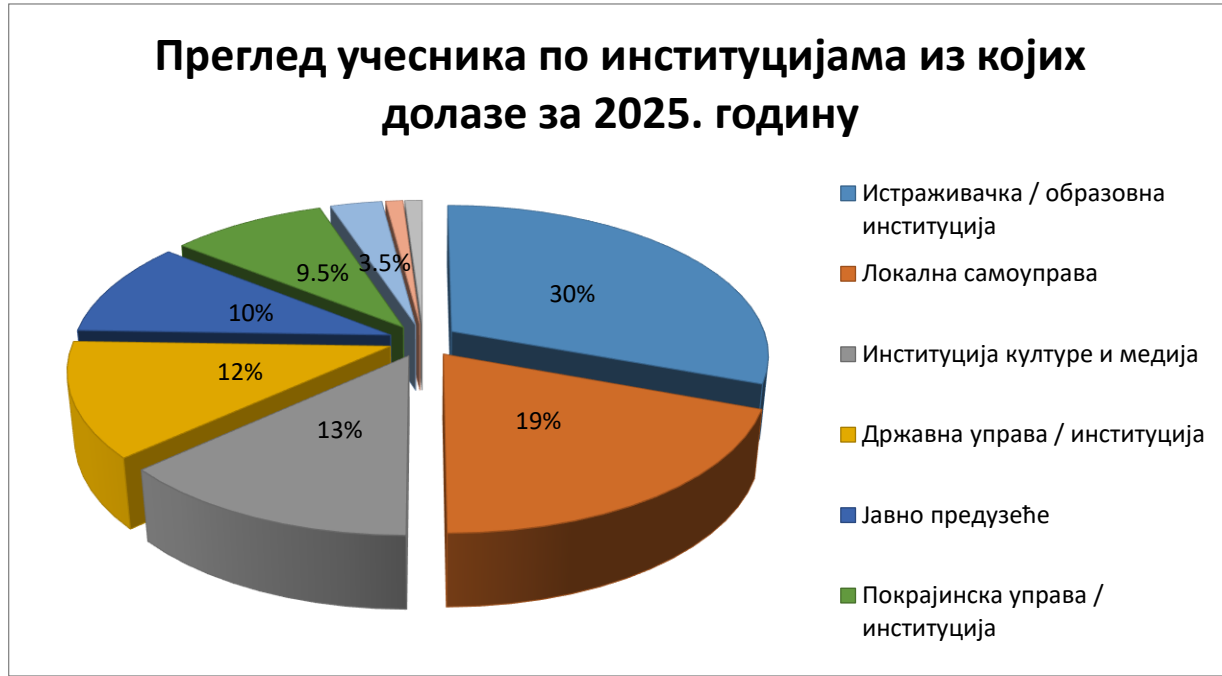
Ред. бр.	Институција/организација	Адреса и место одржавања обуке	Датум обуке	Број полазника	Просечан резултат улазних тестова	Просечан резултат излазних тестова	Оцена квалитета предавача и обуке
1.	Општина Рума	Вељка Дугошевића 102, Рума	29.01.2025	25	5,17	8,27	4,68
2.	Општина Житиште	Цара Душана 15, Житиште	02.04.2025	10	5,70	8,22	5,00
3.	РТВ	Каменички пут 45, Нови Сад	09.04.2025	18	5,39	7,94	5,00

4.	Општина Беоцин	Светосавска 25, Беоцин	15.04.2025	16	4,76	9,00	4,80
5.	СССС Нови Сад	Бул, Михајла Пупина 25, Нови Сад	21.05.2025	6	5,20	8,83	5,00
6.	СССС Нови Сад	Бул, Михајла Пупина 25, Нови Сад	15.10.2025	14	7,07	8,60	4,70
7.	НТП Парк (ЈКП Тржница, ПИО фонд)	Фрушкогорска 1, Нови Сад	12.11.2025	35	5,77	8,65	4,70
8.	Општина Зрењанин	Трг Слободе 10, Зрењанин	18.11.2025	29	6,00	9,70	4,90
9.	Општина Сомбор	Венац Степе Степановића 30, Сомбор	04.12.2025	18	5,50	8,40	4,90
10.	Општина АПАТИН	Српских Влада 29, Апатин	10.12.2025	18	4,90	7,80	4,90
11.	Општина Апатин	Трг Николе Тесле 12, Апатин	15.12.2025	10	6,00	9,20	4,70
12.	Општина Апатин	Трг Николе Тесле 12, Апатин	20.12.2025	11	5,10	9,10	4,50
13.	НТП Нови Сад	Фрушкогорска 1, Нови Сад	25.12.2025	42	5,90	8,90	4,96
УКУПНО				252	6,00	9,00	4,97

Током периода од годину дана одржано је осам обука на захтев институција локалних самоуправа, једна обуке на захтев институција културе и медија, једна обука на захтев истраживачких/образованих институција и две обуке на захтев синдиката. Обукама је присуствовало укупно 252 полазника, од тога 181 женског пола и 71 полазника мушког пола.

Структура учесника на обукама, на основу врсте институција које су поднеле захтев за одржавање обуке, приказана је у Графикону бр. 1. Највећи број полазника, односно 30% су представници истраживачких и образовних установа. Следе представници локалних самоуправа са 19%, као и институције културе и медији, који учествују са 13%. У структури учесника заступљени су и представници државне управе и институција са 12%, као и јавна предузећа са 10%, док покрајинска управа и институције чине 9,5% укупног броја полазника. Мањи удео учесника долази из невладиног сектора (3,5%), као и из здравствених установа и привредних субјеката, који су заступљени са по 1,5%.

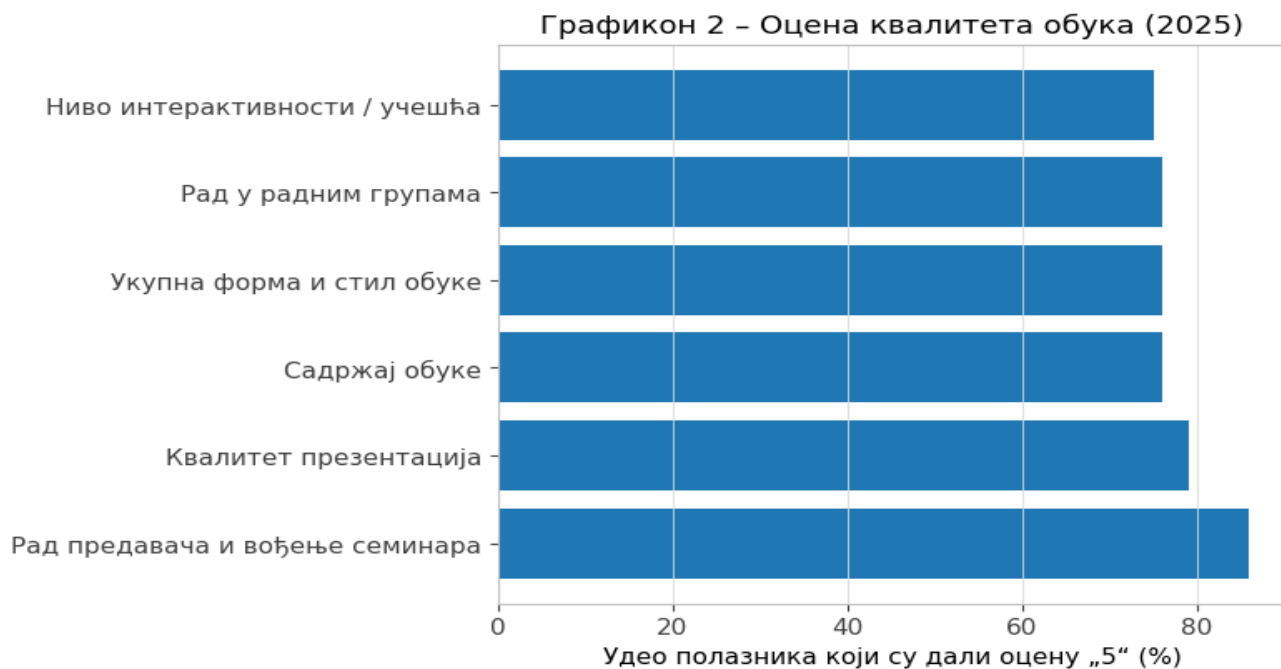
Графикон 1 - Преглед учесника на обукама по врстама институција из којих долазе за 2025. годину

Почетно знање учесника је проверавано на почетку обуке на основу резултата улазних тестова, док је напредак утврђен попуњавањем излазних тестова по завршетку обуке. Утврђено је да су учесници остварили одређени напредак и стекли нова знања и информације на тему коришћења могућности које нуде ЕУ фондови. Просечно знање пре одржавања обуке оцењено је оценом 6,00, док је просечна оцена евалуираних излазних тестова износила 9,00.

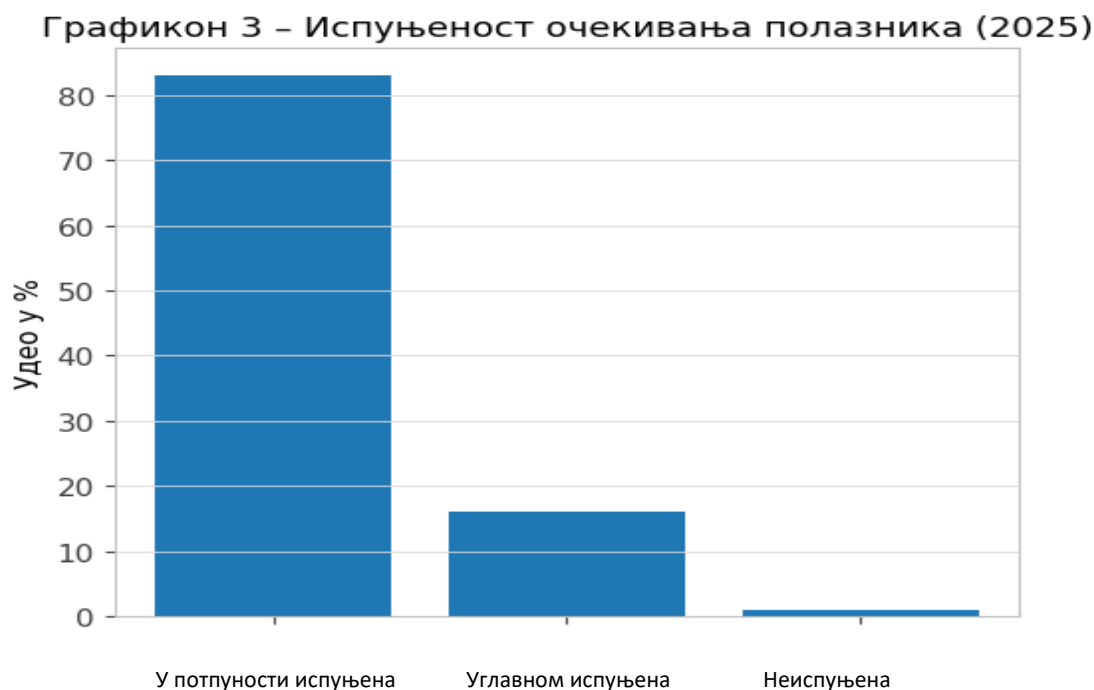
На основу попуњених евалуационих упитника од стране самих полазника, утврђено је да су полазници задовољни обуком и да предаваче и квалитет обуке оцењују просечном оценом 4,97 на скали од 1 до 5 где је оцена 1 најмања, а оцена 5 највећа. Све компоненте обука су веома високо оцењене. Оцена квалитета реализованих обука, на основу евалуационих упитника, приказана је у Графикону бр. 2. Рад предавача и вођење семинара највишом оценом „5“ оценило је 86% полазника, док је квалитет презентација највишом оценом оцењен од стране 79% полазника. Садржај обуке и укупна форма и стил обуке добили су оцену „5“ од по 76% полазника, док је рад у радним групама такође највишом оценом оценио 76% учесника. Ниво интерактивности и учешћа током обуке највишом оценом оцењен је од стране 75% полазника, што указује на висок степен задовољства укупном организацијом и реализацијом обука.

Графикон 2 - Преглед оцене квалитета обука за 2025. годину

Утврђено је да је концепт обука у потпуности испунио очекивања учесника и да 83% полазника сматра да је обука у потпуности испунила њихова очекивања што је приказано Графиконом бр.3, док њих 16% сматра да је обука углавном испунила њихова очекивања. За 1% полазника, обука није испунила очекивања.

Графикон 3 – Испуњеност очекивања полазника након реализације обука 2025. године

На основу укупних резултата спроведене евалуације, спровођење обука ће се наставити и у наредном периоду јер је потреба за обукама и даље веома присутна и актуелна, имајући у виду процес приближавања Републике Србије Европској унији.

3.3 Едукације „Јавне набавке у складу са ПРАГ правилима“

Едукације под називом „Јавне набавке у складу са ПРАГ правилима“ реализоване су у области управљања пројектним циклусом и упознавања са свим елементима и процедурама неопходним за успешну имплементацију предлога пројеката одобрених у оквиру ЕУ конкурса.

Едукације су обухватиле систематичну презентацију кључних ПРАГ принципа и процедура, са посебним нагласком на практичне изазове у примени ових правила од стране корисника ЕУ фондова са територије АП Војводине, а реализовале су се коришћењем интерактивног приступа који подразумева дискусију, постављање питања и представљање ситуација и дилема са којима се корисници најчешће сусрећу током имплементације пројеката финансираних из ЕУ фондова. Полазници су имали прилику да користе материјал посебно припремљен за спровођење едукација, у оквиру којег су представљени кључни принципи ПРАГ правила, основ за њихову примену у правном систему Републике Србије, начин примене, основна правила, врсте поступака, тендерска документација, оцена понуда, као и најчешће грешке у примени ПРАГ правила. Током 2025. године реализовано је пет едукација: три у јединицама локалне самоуправе (Рума, Зрењанин, Апатин) и две у покрајинским инситутуцијама.

4. ФЕП туре

Представници Фонда су и у 2025. години наставили активну комуникацију са јединицама локалне самоуправе у 45 општина и градова на територији АП Војводине. Посете су организоване са циљем детаљне анализе стања у јединицама локалне самоуправе и идентификације потенцијала за даљи развој локалних заједница. Овај процес допринео је бољем разумевању специфичних потреба и изазова са којима се појединачне јединице локалне самоуправе (ЈЛС) суочавају у економском, социјалном и инфраструктурном смислу, као и препознавању области које захтевају додатне развојне подстицаје.

Подршка представника Фонда током посета огледала се у пружању стручне помоћи и инструмената неопходних за успешно учешће у програмима и фондовима Европске уније. Ова подршка обухватала је саветодавну помоћ у припреми пројектних предлога и апликација за обезбеђивање финансијских средстава.

Идентификација пројектних могућности током посета омогућила је препознавање нових решења и развојних потенцијала. У том процесу уочене су потребе које се могу успешно решавати кроз пројекте усклађене са приоритетима регионалног развоја.

Јачање међусобне сарадње подстицано је кроз директну комуникацију и размену искустава између јединица локалне самоуправе, чиме је створен основ за заједничко приступање решавању развојних изазова од ширег регионалног значаја.

У току 2025. године представници Фонда одговорили су на позиве јединица локалне самоуправе и посетили 20 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине: Темерин, Жабал, Кулу, Оџаке, Ириг, Сремске Карловце, Беочин, Стару Пазову, Пећинце, Бачку Паланку, Бачки Петровац, Србобран, Бач, Врбас, Мали Иђош, Бачку Тополу, Сенту, Бечеј, Нови Бечеј и Руму. Посете су биле усмерене на подршку развоју ЈЛС, са посебним фокусом на приступ фондовима Европске уније и унапређење регионалне сарадње.

У договору са Покрајинским секретаријатом за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, планирано је да се почетком 2026. године реализује обилазак свих 45 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине.

5. Анализа пројектних идеја/предлога

Један од стратешких приоритета Фонда јесте креирање заједничких пројеката са регионалним и другим европским партнерима по питању коришћења претприступних фондова Европске уније. Кроз блиску сарадњу са релевантним актерима, Фонд је извршио анализу пројектних идеја са циљем да пружи преглед пројектних предлога чијом реализацијом би се унапредио даљи развој АП Војводине, а који имају снажан потенцијал за финансирање из екстерних извора са посебним освртом на програме европске територијалне сарадње који су доступни за кориснике са подручја АП Војводине.

У оквиру анализе пројектних идеја/предлога ближе се дефинишу проблеми који су присутни у једној или више јединица локалне самоуправе, у организацијама, као и у институцијама на територији АП Војводине, а решење проблема се нуди у форми пројектних предлога који су прихватљиви за финансирање са аспекта доступних фондова Европске уније у Републици Србији, док су поједини предлози подобни за финансирање и из других билатералних и међународних програма. Анализа пројектних идеја/предлога прати области које је дефинисала Европска унија у својим стратешким документима, програмима, односно позивима, као области за финансијску подршку. Пројектне идеје/предлози се дефинишу са фокусом на могућности финансирања путем европских фондова и адекватна су припрема за аплицирање у оквиру објављених конкурса.

Активност коју Фонд реализује под називом „Анализа и припрема пројектних идеја/предлога“ намењена је запосленима у јединицама локалне самоуправе, покрајинским и републичким институцијама, научно-истраживачким и образовним институцијама, привредним субјектима и осталим заинтересованим лицима за пројектно финансирање. Фонд кроз поменућу активност пружа подршку приликом правовременог идентификовања квалитетних пројектних идеја које се успешно могу финансирати из одговарајућих програма које финансира Европска унија и из средстава других донатора.

Анализа пројектних идеја/предлога, у координацији са субјектима са територије АП Војводине, условљена је заинтересованошћу релевантних институција и бројем објављених конкурса доступних апликантима из АП Војводине, односно Републике Србије, као и фазом трајања буџетског периода ЕУ (2021-2027). Током 2025. године објављени су конкурси у оквиру следећих програма европске

територијалне сарадње и програма Европске уније: Интерег програм за Дунавски регион 2021-2027 (трећи позив за достављање предлога пројеката), Интерег VI-A ИПА Програм Хрватска - Србија 2021-2027 (други позив за достављање предлога пројеката), Интерег VI-A ИПА Програм Румунија - Србија 2021-2027 (други позив за достављање предлога пројеката), Интерег VI-A ИПА Програм Мађарска - Србија 2021-2027 (други позив за достављање предлога пројеката), Интерег VI-B ИПА Јадранско јонски програм, други позив за достављање предлога пројеката. Фонд је анализирао 15 пројектних предлога у оквиру тематских области (истраживање, иновације и развој, прилагођавање климатским променама и превенција ризика, заштита животне средине, обновљива енергија, туризам и здравство) које су финансиране путем програма међурегионалне и транснационалне сарадње.

6. Истраживачко – аналитичке активности

У оквиру својих свакодневних активности Фонд обавља истраживачко-аналитичке активности у вези са праћењем актуелних програма и отворених конкурса Европске уније и других донатора где институције основане у Републици Србији имају право учешћа.

Анализа позива отворених за кориснике из Србије

У склопу активности које су у вези са коришћењем европских фондова, Фонд је пратио и анализирао отворене позиве/конкурсе у оквиру актуелних европских програма како регионалног, тако и европског карактера и о њима информисао потенцијалне кориснике путем информативних сесија и интернет странице Фонда. Позиви који су били отворени током 2025. године представљени су у наредној табели:

Програми Европске уније, програми европске територијалне сарадње (ИНТЕРЕГ програми) и други програми
ИПА Програма прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2021-2027 - Први позив за достављање предлога пројеката
Програм грађана, једнакости, права и вредности (ЦЕРВ) - Позив за достављање предлога за трогодишње оквирне споразуме о партнерству за подршку европским мрежама, организацијама цивилног друштва које су активне на нивоу ЕУ и европским истраживачким центрима у областима вредности Уније (ЦЕРВ-2025-ОГ-ФПА)
Програм грађана, једнакости, права и вредности (ЦЕРВ) - Права детета и дечије учешће (ЦЕРВ-2025-ЦХИЛД)
Програм грађана, једнакости, права и вредности (ЦЕРВ) - Ангажовање и учешће грађана (ЦЕРВ-2025-ЦИТИЗЕНС-ЦИВ)
Фонд за Западни Балкан - ЦН 2023/449-078 Подршка промоцији регионалних акција цивилног друштва на Западном Балкану (II фаза) - Позив за регионалне предлоге
ИПАРД III - Јавни позив у оквиру Мере 3
Програм правосуђе - Позив за оквирне партнерске споразуме за подршку европским мрежама које су активне у области олакшавања и промовисања судске сарадње у грађанским и/или кривичним стварима и/или у области приступа правди.
Грађани, једнакост, права и вредности (CERV) - Позив за предлоге пројеката за повезивање

градова
Програм правосуђе - Позив за достављање предлога за акционе грантове за унапређење правосудне сарадње у грађанским и кривичним процесима
Грађани, једнакост, права и вредности (CERV) - Позив за достављање предлога за спречавање и борбу против родно заснованог насиља и насиља над децом
Грађани, једнакост, права и вредности (CERV) - Ангажовање и учешће грађана
ИНТЕРЕГ VI-A ИПА БУГАРСКА–СРБИЈА 202-2027 - Позив за пријаве пројеката No2021TC16IPCB007–2025–4
ИНТЕРЕГ VI-A ИПА РУМУНИЈА–СРБИЈА 2021-2027- Други позив
Програм Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији - Трећи конкурс за суфинансирање мера заштите ваздуха у градовима и општинама у Србији
Хоризонт Европа - Horizon-ju-cleanh2-2025 (horizon-ju-cleanh2-2025)
Интерег V-б јадранско-јонски транснационални програм (АДРИОН) 2021-2027 - Други позив
Програм Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији - Трећи циклус финансирања и прилика за учење
БИРН – Балканске истраживачке мреже - Медијске иновације Европе: Независност кроз одрживост ПОЗИВ ЗА ПРИЈАВУ
Програм за људска права, демократију и цивилно друштво за Србију 2024-2025 - EuropeAid/184378/DD/ACT/RS
Хоризонт Европа - EIC транзиција 2025 (HORIZON-EIC-2025-TRANSITIONOPEN)
Грађани, једнакост, права и вредности CERV - Оквирни споразуми о партнерству ради подршке мрежама на нивоу ЕУ које су активне у области: „Права особа са инвалидитетом“ (CERV-2025-OG-DISA-FPA)
Програм ЕУ подршка интегралном територијалном развоју - ЕУ ИНТЕГРА - Јавни позив за подношење пријава за израду територијалних стратегија
Финансијске подршке локалним организацијама цивилног друштва (ФСТП) - Уметношћу до помирења - Јавни позив за друштвено ангазоване пројекте
Савез Алпе-Јадран - Позив за достављање пројектних предлога у оквиру Савеза Алпе-Јадран
Интеррег VI-A ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска – Србија 2021-2027- Други јавни позив за подношење предлога пројеката у оквиру програма са Мађарском
Програм за Дунавски регион - Трећи позив у оквиру Програма за Дунавски регион
Хоризонт Европа - Позив за предлоге за ERC консолидаторски грант (ERC-2026-COG)
Програм Креативна Европа - Позив за индивидуалну мобилност 2025-2026
Програм Креативна Европа - Књижевни преводи
Програм JUSTICE - Оперативни грантови за 2026. годину у оквиру Оквирних партнерских споразума за подршку и унапређење судске сарадње у грађанским и/или кривичним стварима и/или у области приступа правди.
Фонд за Западни Балкан - позив за MOBE ГРАНТОВЕ
Уједињене нације - Женски мировни и хуманитарни фонд- Прозор за брзи одговор на питање учешћа жена у мировним процесима и мировним споразумима
Хоризонт Европа - Међусекторске активности (HORIZON-MISS-2026-01)
Хоризонт Европа - Јачање вештина и капацитета за распоређивање мисија ЕУ HORIZON-MISS-2026-07-CROSS-01

Хоризонт Европа - Убрзање физичке вештачке интелигенције: отелотворена интелигенција за следећу границу роботике покретане вештачком интелигенцијом HORIZON-EIC-2026-AIC-01
Европски истраживачки савет (ЕРЦ) - Позив за предлоге за ЕРЦ консолидаторски грант (ЕРЦ-2026-ЦОГ)
Европски савет за иновације (ЕИЦ) - Напредни иновативни изазови – Пилот пројекат
Хоризонт Европа - Примена револуционарних методологија новог приступа (NAMs) у пракси
Европски фонд за Балкан (ЕФБ) - Грант за подршку основним програмима
Иницијатива b-solution 3.0 - (Решавање граничних препрека ради олакшавања сарадње)- Позив за решавање прекограничних препрека
Грађани, једнакост, права и вредности” (CERV) - Позив за предлоге Националним контакт тачкама за Роме за једнакост, инклузију и учешће Рома (CERV-2026-NRCP)
ИПАРД III - Отворен јавни позив за улагања у подизање и опремање засада воћа

Анализа ЕУ програма доступних за кориснике из Србије у 2025. години

Током 2025. године анализирана су три ЕУ програма доступна за кориснике из Републике Србије:

ЕВРОПСКИ СОЦИЈАЛНИ ФОНД ПЛУС (ЕСФ+) 2021–2027

БУЏЕТ: 5,4 милијарди евра

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА: 1. јануар 2021 - 31. децембар 2027. године.

Европски социјални фонд плус (ЕСФ+) је главни инструмент Европске уније који пружа важан допринос политици запошљавања, социјалним политикама, образовању и вештинама, као и структурним реформама у овим областима. Кроз овај програм ЕУ настоји да створи инклузивније и праведније друштво, побољшава могућности за запошљавање и подстиче социјалну заштиту.

Employment and Social Innovation (EaSI) сегмент Европског социјалног фонда+, прати исте политичке циљеве, усклађене са Европским стубом социјалних права, и финансира пројекте усмерене на јачање политика запошљавања, социјалне иновације и инклузију, као и праведније услове рада широм Европе.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

1. Унапређује приступ тржишту рада и системе социјалне заштите, омогућавајући грађанима да лакше пронађу посао, уз одговарајућу заштиту у случају социјалних и економских изазова.
2. Подстиче иновативне пројекте запошљавања и инклузије, који не само да помажу незапосленима, већ и пружају прилике за маргинализоване групе у друштву.
3. Подржава праведне услове рада и једнаке могућности, чиме се доприноси смањењу социјалних неједнакости и подстиче равнотежа на тржишту рада.
4. Омогућава микрофинансирање и финансирање социјалних предузећа, што је посебно важно за подршку малим предузетницима и социјалним иницијативама које имају позитиван утицај на заједницу.

Србија, као земља кандидат, има прилику да користи EaSI фондове за развој свог тржишта рада, социјалних политика и укључивања на правичан и одржив начин, чиме доприноси стварању праведнијег и инклузивнијег друштва.

СТРУКТУРА ПРОГРАМА:

За разлику од осталих сегмената Европског социјалног фонда+, којима се управља на националном нивоу, већим делом фонда EaSI директно управља Европска комисија:

- Европска комисија расписује позиве за подношење предлога пројеката
- Позивима за јавне набавке финансирају се услуге и испоруке у оквиру програма
- Комисија додељује награде за изузетне резултате у области запошљавања и социјалних иновација
- Део програма се спроводи у сарадњи са међународним организацијама

EaSI финансира пројекте запошљавања, социјалних иновација и тржишне инклузије у следећим кључним областима:

1. Запошљавање и политике тржишта рада
 - Финансира националне и регионалне реформе тржишта рада
 - Развија иновативне иницијативе за запошљавање
 - Унапређује вештине тражилаца посла и угрожених група
2. Социјална инклузија и једнаке могућности
 - Смањује сиромаштво и социјалну искљученост
 - Јача социјалну економију и подршку микрофинансирању
3. Социјалне иновације и предузетништво
 - Финансира иновативна решења за решавање изазова у друштву
 - Пружа подршку социјалним предузећима и задругама
 - Подстиче одговорно пословање

Финансирање и буџет по активностима

- Пројекти запошљавања и обука за вештине: 500.000 – 5 милиона евра
- Бесповратна средства за социјалну инклузију и једнаке могућности: милион – 10 милиона евра
- Подршка социјалним иновацијама и предузетништву: милион – 5 милиона евра

ИНСТИТУЦИЈЕ КОЈЕ МОГУ УЧЕСТВОВАТИ У ПРОГРАМУ:

Јавне институције

- Министарства (нпр. рада, социјалне политике, образовања)
- Агенције и заводи (нпр. службе за запошљавање)
- Регионалне и локалне самоуправе

Организације цивилног друштва

- Невладине организације (НВО)

- Удружења и фондациије
- Организације које се баве социјалном инклузијом, заштитом рањивих група, људским правима

Социјални партнери

- Синдикати
- Удружења послодаваца
- Социјални дијалог партнери на националном, регионалном или локалном нивоу

Образовне и истраживачке институције

- Универзитети
- Истраживачки центри
- Институти
- Стручне школе и центри за обуке

Социјална предузећа

- Социјалне фирме
- Организације које имају друштвени утицај као примарну мисију

Финансијске институције за микрофинансирање

(важно за EaSI осу – „Микрофинансирање и социјална предузећа“)

- Банке
- Микрофинансијске институције
- Инвестициони фондови за социјално предузетништво

Привредни субјекти (у ограниченом обиму)

- Микро, мала и средња предузећа (МСП) – али углавном кроз посреднике, у областима као што су микрофинансирање, социјалне иновације или пилот-пројекти

Европске и међународне организације

- Међународне организације (нпр. ILO, OECD, IOM)
- Европске тематске мреже и платформе
- Паневропске асоцијације у области рада, социјалне инклузије и образовања

Кључни услов: Организација мора бити званично регистрована у држави која има право учешћа у EaSI програму (ЕУ + придружене земље: Србија, Црна Гора, Северна Македонија, Босна и Херцеговина, Албанија, Молдавија, Украјина, Исланд, Норвешка, Косово* итд.).

У EaSI програму могу да учествују:

Све државе чланице Европске уније

Државе ван ЕУ које су званично придружене програму:

- Исланд
- Норвешка
- Албанија
- Босна и Херцеговина
- Косово*
- Молдавија
- Црна Гора
- Србија
- Украјина

Ове државе могу да подносе пројекте, формирају партнерства и учествују у свим релевантним EaSI позивима, под условом да је њихово учешће предвиђено у конкретном позиву Европске комисије.

НАДЛЕЖНА ТЕЛА (ИНСТИТУЦИЈЕ) ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА:

Програм Employment and Social Innovation (EaSI), као део Европског социјалног фонда плус (ЕСФ+), спроводи се превасходно кроз директно управљање од стране Европске комисије. Главне институције надлежне за његово планирање, координацију и реализацију су:

Европска комисија (ЕК)

Генерални директорат за запошљавање, социјална питања и инклузију (DG EMPL)

- Одговоран за:
 - објављивање позива за подношење предлога пројеката
 - управљање грантовима и јавним набавкама
 - надзор над имплементацијом пројеката
 - доделу награда у области социјалних иновација

Извршна агенција Европске комисије (EISMEA / раније EaSI управљачка тела)

- Спроводи делове програма у име Европске комисије
- Одговорна за техничку и финансијску управу индивидуалних пројеката

Европска служба за рад (ELA) – за EaSI компоненту EURES

- Координише европску мрежу служби за запошљавање
- Обезбеђује подршку мобилности радника унутар ЕУ и са придруженим државама

Европски инвестициони фонд (EIF) – за компоненту микрофинансирања

- Управља финансијским инструментима намењеним:
 - микрофинансирању
 - финансирању социјалних предузећа
- Сарађује са националним банкама и финансијским институцијама

Међународне организације (партнери на појединим позивима)

- Неке активности EaSI програма спроводе се у сарадњи са организацијама као што су:

- ILO (Међународна организација рада)
- OECD
- ИОМ
- Савет Европе
- Ово важи за специфичне компоненте у области социјалне политике, људских права и радних стандарда.

КОНТАКТ ТАЧКЕ ПРОГРАМА У СРБИЈИ:

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Ово Министарство је службена национална контакт тачка за EaSI програм у Србији и пружа информације, подршку и смернице заинтересованим организацијама.

ПРОГРАМ LIFE 2021–2027

БУЏЕТ: 5,45 милијарди евра

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА: 1. јануар 2021 – 31. децембар 2027. године.

LIFE програмом управља Извршна агенција за климатску политику, инфраструктуру и животну средину (CINEA), представља наменски инструмент финансирања Европске уније за заштиту животне средине и климатску акцију.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Подршка заштити природе и биодиверзитета
- Промовисање кружне економије и побољшање квалитета живота
- Смањење климатских промена и прилагођавање њиховим последицама
- Подстицање енергетске транзиције ка чистим изворима енергије и енергетској ефикасности

СТРУКТУРА ПРОГРАМА

Програм је организован кроз четири потпрограма:

- Природа и биодиверзитет
- Циркуларна економија и квалитет живота
- Ублажавање климатских промена и адаптација
- Енергетска транзиција

ПОТПРОГРАМ „Природа и биодиверзитет“

Циљ овог потпрограма јесте заштита и обнова природе у Европи, као и заустављање и преокрет губитка биодиверзитета. LIFE наставља да финансира пројекте очувања природе, посебно у областима биодиверзитета, станишта и врста. Подржава пројекте који доприносе спровођењу Директиве о птицама и стаништима ЕУ, развоју и управљању Natura 2000 мрежом, као и спровођењу Уредбе о инвазивним страним врстама. Такође доприноси постизању циљева Стратегије ЕУ за биодиверзитет до 2030. године, у оквиру Зеленог договора ЕУ. LIFE програм и Natura 2000 – Финансирање очувања природе у Европској

унији. LIFE програм представља главни финансијски инструмент Европске уније за подршку очувању природе и биодиверзитета, са посебним фокусом на спровођење политика ЕУ које се односе на мрежу Natura 2000 – највећу координисану мрежу заштићених подручја у свету.

Кроз LIFE програм, ЕУ обезбеђује средства за:

- заштиту угрожених врста и њихових станишта,
- управљање и развој Natura 2000 локалитета,
- спровођење Директива о птицама и стаништима,
- контролу и спречавање ширења инвазивних страних врста,
- иновативне пројекте и најбоље праксе у очувању природе.

LIFE пројекти често представљају модел за друге регионе, јер обухватају и локалне заједнице, научне институције, организације цивилног друштва и јавне управе. Овим приступом се не само чува природа, већ се подстиче и одрживи локални развој и еколошка свест грађана.

Позиви за пројекте:

Сви позиви објављују се на сајту CINEA и порталу Европске комисије „Funding & Tenders“.

Пријаве се подносе искључиво електронски путем тог портала.

На порталу се налазе законски оквири, правила учешћа, обрасци, упутства за оцењивање и извештавање о пројектима.

ПОТППРОГРАМ „Кружна економија и квалитет живота“

Овај потпрограм има за циљ прелазак на одрживу, кружну, нетоксичну, енергетски ефикасну и на климатске промене отпорну економију, као и заштиту и унапређење квалитета животне средине. LIFE наставља да суфинансира пројекте у сектору заштите животне средине, посебно у области кружне економије, управљања отпадом, водом, ваздухом, буком, земљиштем и хемикалијама, као и јачања управљања животном средином. Програм подржава Standardne akcije projekte (SAP) за иновативна и најбоља решења, и Strateške integrisane projekte (SIP) за спровођење и праћење ЕУ политика. Европска комисија тежи решењима спремним за тржиште, у индустријским и комерцијалним условима.

Позиви за пројекте објављују се на CINEA сајту и на порталу „Funding & Tenders“, уз све потребне информације и документацију.

ПОТППРОГРАМ „Ублажавање климатских промена и адаптација“

Ублажавање климатских промена: Подржавају се пројекти у областима пољопривреде, коришћења земљишта, управљања тресетиштима, обновљивих извора и енергетске ефикасности. Адаптација на климатске промене: Подржавају се пројекти урбаног планирања, управљања водама у сушним областима, заштите инфраструктуре, отпорности у пољопривреди, шумарству, туризму, као и у најудаљенијим регионима ЕУ.

Управљање климатском политиком и информисање: Суфинансирају се пројекти који подржавају Европски климатски пакт, одрживо финансирање, подизање свести, обуке, изградњу капацитета и учешће заинтересованих страна.

ПОТПРОГРАМ „Енергетска транзиција (LIFE Clean Energy Transition – CET)“

Овај потпрограма наставља успехе претходних програма (Intelligent Energy Europe, Horizon 2020) и подржава политике ЕУ у области одрживе енергије, Зеленог договора, Енергетске уније и стратегије декарбонизације до 2050. Надовећујући се на успех програма Intelligent Energy Europe (2003–2013) и Horizon 2020 Energy Efficiency (2014–2020), потпрограма LIFE Енергетска транзиција наставља да подржава спровођење политика Европске уније у области одрживе енергије, а посебно Европског зеленог договора, Енергетске уније и дугорочне стратегије декарбонизације Европске уније до 2050. године.

ИНСТИТУЦИЈЕ КОЈЕ МОГУ УЧЕСТВОВАТИ У ПРОГРАМУ

Правна лица.

Појединци не могу сами аплицирати.

Прихватљиве правне особе укључују:

- Јавне институције и органе власти
- Приватне компаније (профит и непрофит)
- Невладине организације (NGO) и цивилно друштво
- Универзитети и истраживачки институти
- Међународне организације и правна лица основана по ЕУ праву
- Образовне институције (школе, академије итд.)

Физичка лица (појединци) не могу директно аплицирати.

Начин учествовања

- Директни апликанти – организације из ЕУ или придружених земаља које могу самостално поднети пројектне предлоге.
- Конзорцијуми / партнерства – често се тражи да пројекти обухватају више партнера из различитих земаља како би имали европску додатну вредност.
- Организације из неудружених трећих земаља (нпр. Србија) могу учествовати као повезани партнери, подизвођачи или доприносиоци, али не могу директно бити главни пријавитељи без партнера из ЕУ или придружених земаља.

Типови институција које често учествују

- Локалне и регионалне власти
- Министарства и државне агенције
- Невладине организације фокусиране на животну средину и одрживи развој
- Универзитети и истраживачке организације
- Приватни сектор / технологијске и еколошке компаније

- Међународне и европске организације

НАДЛЕЖНА ТЕЛА (ИНСТИТУЦИЈЕ) ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА:

Европска комисија

- Доноси главне политике, правила и стратегију LIFE програма.
- Одобрава годишње радне програме и кључне услове за позиве.
- Надгледа да средства буду правилно коришћена у складу са циљевима ЕУ.

Унутар Европске комисије најважније су ове службе:

- DG ENV – Directorate-General for Environment (Директорат за животну средину) — водећи DG за LIFE.
- DG CLIMA – Directorate-General for Climate Action (Директорат за климатске акције) — подршка у оквиру климатског дела програма.
- DG ENER – Directorate-General for Energy (Директорат за енергетику) — релевантан за потпрограм „Clean Energy Transition“.

CINEA — Европска извршна агенција за климу, инфраструктуру и животну средину

- Главни оперативни извршилац LIFE програма.
- Организује позиве за пројекте, прима пријаве, спроводи евалуацију, уговара и управља грантовима.
- Прати имплементацију пројеката и финансијске извештаје.
- Омогућава подршку корисницима кроз објаве позива и упутства.

CINEA је агенција Европске комисије специјализована за зелене и инфраструктурне програме и од 2021. води LIFE програм уместо раније EASME.

КОНТАКТ ТАЧКЕ ПРОГРАМА У СРБИЈИ:

У Србији не постоји званична Национална контакт тачка за LIFE програм, јер земља није формално удружена у програм. Међутим, организације из Србије често се повезују са партнерима из ЕУ како би учествовале кроз конзорцијуме.

Програм прекограничне сарадње између Републике Србије и Босне и Херцеговине 2021-2027

БУЏЕТ: Укупно суфинансирање Уније за Прекогранични програм за период 2021-2027. износи 14.000.000 евра, док се очекује да ће суфинансирање корисника износити 2.223.529,42 евра.

ИПА: 14.000.000,00 евра

Укупно (ИПА + суфинансирање): 16.223.529,41 евра

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА: 1. јануар 2021 - 31. децембар 2027. године.

Програм прекограничне сарадње између Републике Србије и Босне и Херцеговине (БиХ) биће спроведен у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) за период 2021-2027. са циљем промоције добросуседских односа, подстицања интеграције у Унију и промовисања социо-економског развоја кроз заједничке локалне и регионалне иницијативе.

Правни основ за израду Програма прекограничне сарадње је: Уредба (ЕУ) 2021/1529 Европског парламента и Савета од 15. септембра 2021. којом се успоставља Инструмент за претприступну помоћ (ИПА III).

Овим инструментом ЕУ наставља да пружа правни оквир за пружање финансијске помоћи земљама кандидатима и потенцијалним кандидатима у њиховим напорима да подстакну политичке, економске и институционалне реформе с крајњим циљем пуноправног чланства у Европској унији.

Прекогранични програм Србија-Босна и Херцеговина 2021-2027 спроводи се у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) и резултат је заједничких напора влада и других заинтересованих страна обе земље. ИПА III подржава прекограничну сарадњу с циљем промоције добросуседских односа, подстицања интеграције у Европску унију и промовисања социо-економског развоја.

Програм анализира социо-економску ситуацију у прекограничној регији, поставља заједничку стратегију за решавање идентификованих проблема и формулише заједничке тематске приоритете за развој. Овај Програм се заснива на темељном прегледу изазова и специфичности програмског подручја.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ/утицај програма је:

Промоција добросуседских односа, подстицање интеграције у Унију и унапређење социо-економског развоја прекограничног подручја програма путем социјалне и економске инклузије одређених група, посебно младих, и конкурентности туризма.

Специфични циљеви и врсте активности дефинисани су по тематским приоритетима како следи:

Тематски приоритет 1: Улагање у младе, образовање и вештине

Специфични циљ 1.1. Побољшати активизам младих и друштвено-економско учешће младих

Резултати: 1.1.1. Побољшане су социјална интеграција и економске перспективе младих

Индикативна листа активности:

- Заједничке обуке
- Промоција дијалога и критичког размишљања међу младима
- Имплементација предузетничких активности младих
- Активизам младих и волонтирање
- Подршка младима из рањивих група
- Имплементација иновативних мера за укључивање младих у друштво (нпр. путем нових технологија и дигитализације)

Специфични циљ 1.2. Повећати запошљивост одређених група пружањем нових вештина

Резултати: 1.2.1. Вештине и компетенције у одређеним групама су унапређене

Индикативна листа активности:

- Заједничке обуке за специфичне вештине и компетенције с доказаном потражњом на тржишту
- Обуке и програми стручног оспособљавања усмерени на рањиве групе с нагласком на употребу модерних технологија и дигитализацију
- Преквалификација радника из великих традиционалних индустријских система – развој нових, иновативних модела обуке или курикулума (формалних и неформалних)
- Унапређење сарадње с послодавцима како би се омогућили стажирања и прва радна искуства

Тематски приоритет 2: Подстицање туризма и културног и природног наслеђа

Специфични циљ 2.1. Развијати и промовисати заједничке туристичке понуде засноване на културном и природном наслеђу

Резултати: 2.1.1. Заједнички прекогранични туристички производи/иницијативи су развијени/сачувани

Индикативна листа активности:

- Развој и промоција заједничких прекограничних туристичких производа/услуга – умрежавање пружалаца туристичких услуга с обе стране границе – укључивање одређених група у развој туризма
- развој специјализованог туризма
- спортски, авантуристички, кулинарство, рурални туризам
- повезивање туризма с другим секторима, на пример пољопривреде и прехранбене индустрије
- реновирање туристичке инфраструктуре
- опремање туристичких локалитета у региону
- дигитализација у туризму
- специјализована обука туристичких радника и пружалаца услуга
- иновативни и технолошки приступи развоју, промоцији и спровођењу рекограничних туристичких понуда
- увођење стандарда квалитета за пружаоце туристичких услуга

Резултати: 2.1.2. Природни и културни локалитети су очувани

Индикативна листа активности:

- спровођење планова акција за очување
- мањи радови реновирања и опремање природне и културне баштине
- превенција ризика за кориснике природних и културних локалитета
- информације и дигитална решења у очувању културне и природне баштине

ЗЕМЉЕ УЧЕСНИЦЕ У ПРОГРАМУ:

Република Србија и Федерација Босна и Херцеговина.

Територија обухваћена Програмом укључује следеће регионе:

У Србији:

- Сремски округ
- Мачвански округ
- Колубарски округ
- Златиборски округ

У Босни и Херцеговини: Градачац, Власеница, Шековићи, Добој Исток, Кладањ, Грачаница, Пелагићево, Сребреник, Хан Пијесак, Челић, Милићи, Лопаре, Сребреница, Угљевик, Вишеград, Бијељина, Рогатица, Теочак, Соколац, Сапна, Пале, Калесија, Пале (ФБиХ), Тузла, Ново Горажде, Лукавац, Рудо, Петрово, Чајниче, Бановићи, Горажде, Живинице, Фоча (ФБиХ), Зворник, Фоча, Братунац, Калиновик, Доњи Жабар, Орашје, Домањевац-Шамац, Шамац, Модрича, Вуковар, Оџак, Брод, Олово, Центар Сарајево, Осмац, Трново, Трново РС, Хаџићи, Источна Илиџа, Илиџа, Источно Ново Сарајево, Нови Град Сарајево, Вогошћа, Стари Град Сарајево, Источни Стари Град, Илијаш, Вареш, Брежа, Високо, Кисељак, Фојница, Крешево, Ново Сарајево и Брчко дистрикт БиХ.

ИНСТИТУЦИЈЕ КОЈЕ МОГУ УЧЕСТВОВАТИ У ПРОГРАМУ:

Потенцијални корисници су правна лица, локалне власти, јавни органи и оператери јавног сектора, невладине организације, непрофитне организације, итд.

Потенцијални корисници могу бити:

- Локалне и регионалне власти
- Локалне и регионалне организације које се баве омладинским активизмом
- Организације и институције за образовање и обуку
- Истраживачке организације и институције
- Организације цивилног друштва активне у области омладинског активизма и промоције социјалног укључивања рањивих група
- Омладинска удружења и омладина уопште
- Рањиве групе
- Локално становништво
- Службе за запошљавање
- Организације за регионални развој
- Локалне и регионалне организације које се баве туризмом или активностима у вези са туризмом
- Организације и институције за образовање и обуку
- Организације и институције за образовање и обуку
- Истраживачке организације и институције
- Организације цивилног друштва активне у области културног или природног наслеђа, образовања, руралног развоја и другим сродним областима.
- Организације и институције које раде у области руралног развоја

НАДЛЕЖНА ТЕЛА (ИНСТИТУЦИЈЕ) ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА:

Програм заједнички имплементирају две земље.

Надлежне институције у Републици Србији су:

Министарство за европске интеграције Владе Републике Србије, надлежна за свеукупну координацију програма као Оперативна структура у Србији

Влада Републике Србије, Министарство финансија, Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније, надлежан за финансирање, уговарање, плаћање и надзор над спровођењем програма и пројеката Европске уније као Уговорно тело.

У Босни и Херцеговини надлежна институција је:

Дирекција за европске интеграције, одговорна за свеобухватну координацију програма као Оперативна структура у Босни и Херцеговини.

Поред тога спровођење програма надгледа Заједнички надзорни одбор (ЗНО) који се састоји од представника институција и цивилног друштва обе земаље учеснице. ЗНО прегледа и даје своје мишљење у капацитету саветника у погледу листе активности одабране у оквиру јавног позива пре доношење финалне одлуке о додели неповратних средстава.

Уговорно тело, оперативне структуре и ЗНО добијају техничку подршку од стране Заједничког техничког секретаријата (ЗТС) који је смештен у Ужицу, Република Србија и који чини стручно особље из Републике Србије и Босне и Херцеговине. ЗТС је административно тело одговорно за свакодневно управљање програмом укључујући и пружање подршке и саветовање потенцијалних апликаната, односно корисника неповратних средстава. ЗТС има испоставу/антену у Тузли, Босна и Херцеговина. ЗТС пружа подршку потенцијалним апликантима у тражењу партнера и припреми пројектних предлога путем организовања инфо дана и радионица, успоставља и одржава мрежу заинтересованих, саветује кориснике неповратних средстава током реализације пројеката, подржава рад евалуационог одбора и припрема, реализује и извештава о мониторинг посетама прекограничним пројектима.

АНАЛИЗА СРЕДСТАВА ДОНИРАНИХ У ОКВИРУ ПОЗИВА ДОСТУПНИХ ЗА КОРИСНИКЕ ИЗ СРБИЈЕ

У циљу сагледавања успешности субјеката из АП Војводине у погледу апсорпције донаторских средстава Европске уније, Фонд је извршио следеће анализе:

1. Анализа средстава донираних у оквиру другог позива Програма за дунавски регион 2021-2027 на територији АП Војводине
2. Анализа средстава донираних у оквиру првог позива Интерег ИПА Програма Румунија-Србија 2021-2027 на територији АП Војводине
3. Анализа средстава донираних у оквиру првог позива Интерег V-б јадранско-јонског транснационалног програма (АДРИОН) 2021-2027 на територији АП Војводине

У оквиру три анализирана позива за финансирање је одобрено 60 пројеката са територије Аутономне покрајине Војводине, а укупан износ средстава апсорбованих путем ових пројеката износи 13,2 милиона евра. Може се уочити да су апсорбована средства из ЕУ фондова углавном концентрисана у већим војвођанским центрима (Нови Сад, Зрењанин, Вршац). Уколико се посматра број одобрених пројеката и укупне суме додељених средстава по окрузима на територији АП Војводине, подаци указују на постојање

територијалних разлика, те је у Јужнобачком округу апсорбовано највише средстава односно 3,55 милиона евра, затим следе Јужнобанатски (2,94 мил. еур) и Средњобанатски (2,90 мил. еур) округ који се налазе на другом и трећем месту, затим Севернобанатски округ (2,19 мил. еур) и Сремски округ (0,36 мил. еур). Западнбачки округ апсорбовао је најмање средстава из ЕУ фондова, у оквиру 3 анализирана позива, и то 96.224 евра. Остали окрузи нису забележили нити један одобрен пројекат у оквиру поменутих позива.

Резултати извршених анализа указују да мање општине односно институције и организације у мањим општинама у Војводини нису оствариле веће успехе и да и даље заостају у добијању пројеката, што је свакако знак да у наредном периоду треба радити на унапређењу њихових локалних капацитета за апсорпцију средстава из ЕУ фондова. Недостатак стручног знања, у великој мери успорава привредни развој, па је акценат на оспособљавању што већег броја људи у јединицама локалне самоуправе, који ће бити носиоци уравнотеженог регионалног развоја.

Иницијатива за стварање предуслова за већу апсорпцију средстава из ИПАРД III Програма

Одлуком Европске комисије од 9. марта 2022. године, усвојен је ИПАРД III програм Републике Србије за период 2021 – 2027. године. Инструмент за претприступну помоћ у области руралног развоја за програмски период 2021-2027 – ИПАРД III, буџет програма за Републику Србију износи 288 милиона евра.

С обзиром да је пољопривреда препозната као један од покретача регионалног развоја, а АП Војводина као типичан пољопривредни регион у новој финансијској перпективи 2021-2027 могућност коришћења ИПАРД III програма Европске уније је препозната као изузетно значајна са аспекта даљег одрживог развоја пољопривредног сектора у Србији.

Једна од нових мера предложена у програму јесте Мера 6 – Инвестиције у руралну инфраструктуру. Средствима у оквиру Мере 6 ће се финансирати: путеви, водовод, канализација, сакупљање и третман отпада, улична расвета, трафостанице и друга инфраструктура у руралним подручјима.

Како је један од приоритета за већину градова и општина у АП Војводини унапређење руралне јавне инфраструктуре, а према доступним информацијама корисници Мере 6 ће имати могућност да остваре повраћај од 100% прихватљивих трошкова инвестиције, Фонд је креирао основу за подршку јединицама локалне самоуправе у области ИПАРД програма Мере 6, са циљем повећања апсорпције средстава из ове мере актерима са територије АПВ.

У претходном периоду, у склопу ове активности, Фонд, Покрајинска влада и Развојни фонд АП Војводине су заједно успоставили механизам финансијске подршке за ЈЛС (Месне заједнице) са територије АП Војводине, у виду обезбеђивања услова за предфинансирање пројеката у оквиру Мере 6, а све у циљу максималне апсорпције расположивих средстава из ИПАРД III програма. Поред механизма финансијске подршке, направљен је и детаљан програм реализације за подршку и припрему пројеката који обухвата информативне сесије, као и специфичне обуке са циљем повећања апсорпције средстава која су доступна у оквиру Мере 6, ИПАРД III програма.

У оквиру реализације ИПАРД III програма а посебно Мере 6, у републици Србији дошло је до значајног одступања од планираног модела и временског оквира за реализацију самог програма и реализације предвиђених мера како ранијих година тако и 2025 године.

Током 2025. године реализоване су активности сходно програму рада и програму подршке ЈЛС за припрему и имплементацију пројеката у оквиру ИПАРД III програма мере 6. У циљу представљања ИПАРД III програма и мере 6, као и презентовања могућности за аплицирање и презентовања подршке јединицама локалне самоуправе у оквиру овог програма, одржане су информативне сесије на територији ЈЛС у АП Војводини у следећим општинама (Темерин, Жабаљ, Оџаци и Кула).

База података о пројектима финансираним путем екстерних извора у АП Војводини (БЕФС)

Свеобухватна база података о пројектима финансираним из екстерних извора у Аутономној покрајини Војводини (БЕФС) представља централизовани информациони систем који обједињује податке о поднетим, одобреним, неодобреним и реализованим пројектима у програмском периоду 2021–2027. године. База обухвата информације из свих 45 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине, са циљем обезбеђивања систематичног праћења, анализе и вредновања пројеката финансираних из екстерних извора.

Структура базе омогућава увид у кључне податке о корисницима јавних средстава и основне карактеристике пројеката. Унети подаци обухватају област финансирања, програме из којих се средства обезбеђују, период имплементације, износе суфинансирања и претфинансирања, као и планиране и реализоване финансијске показатеље. На тај начин, БЕФС база представља значајан аналитички инструмент за креирање јавних политика, јачање институционалних капацитета и планско управљање екстерним изворима финансирања.

Током 2025. године израђена су два периодична извештаја о активностима корисника у оквиру БЕФС базе, који обухватају период од јануара до јуна, односно од јула до децембра 2025. године. Анализа прикупљених података указала је на потребу за додатним унапређењем механизма достављања и ажурирања информација, како би база што потпуније одражавала реално стање на локалном нивоу.

Током организованих посета општинама и градовима на територији АП Војводине, представници Фонда пружали су стручну подршку и смернице у вези са коришћењем базе и поступком уноса података. Активности су реализоване у сарадњи са канцеларијама за локални економски развој (КЛЕР), са циљем унапређења комуникације и обезбеђивања поузданијих и прецизнијих информација о пројектима.

У наредном периоду планирано је даље јачање сарадње са јединицама локалне самоуправе и другим релевантним субјектима, уз посебан акценат на унапређењу квалитета података и координације. Циљ је да БЕФС база постане функционалнији и поузданији инструмент алат за праћење, анализу и планирање развојних активности у АП Војводини.

Подршка стратешком развојном планирању, координацији и спровођењу политика на свим нивоима власти

У циљу пружања свеобухватног увида у друштвено-економске токове у Аутономној покрајини Војводини и јачања аналитичке основе за доношење развојних одлука, Фонд за европске послове и развој АП Војводине припремио је аналитички документ који обједињује најзначајније индикаторе који описују економско и пословно окружење у Покрајини. Документ је, у складу са својом примарном наменом и циљном групом, назван „Doing business in Vojvodina 2025“, будући да је намењен како доносиоцима одлука и институцијама јавног сектора, тако и представницима пословне заједнице, појединцима заинтересованим да у Војводини покрену или развијају своје пословне иницијативе. У оквиру документа представљени су одабрани економски и друштвени показатељи који омогућавају сагледавање стратешких потенцијала Покрајине, са посебним освртом на секторе који се издвајају као најдинамичнији и са највећим изгледима за даљи раст и развој. Поред приказа основних географских и демографских карактеристика региона, документ садржи и детаљнију анализу фискалног оквира, карактеристика тржишта рада и кретања зарада, као и преглед правног и институционалног оквира за покретање и вођење пословања у Републици Србији. Посебан сегмент посвећен је слободним зонама и релевантној законској регулативи која регулише њихов рад, као и доступним облицима институционалне подршке, укључујући субвенције и програме подстицаја намењене новим пословним иницијативама. Овако конципиран документ има и значајну промотивну улогу, те се може користити за промоцију приликом пословних сусрета, инвестиционих презентација и других активности усмерених на представљање развојних потенцијала АП Војводине у земљи и иностранству.

Поред овог документа, Фонд је припремио и више информативно-аналитичких материјала чији је циљ подршка доносиоцима одлука у јачању институционалних капацитета за развојно планирање, координацију и спровођење јавних политика на различитим нивоима власти. Полазећи од значаја добро уређеног планског система као предуслова уравнотеженог регионалног развоја, израђена је информација која садржи преглед законског оквира, као и кључне кораке које је потребно предузети како би се процеси развојног планирања и управљања јавним политикама унапредили и у потпуности ускладили са важећим прописима. У том контексту, за регионални ниво управљања припремљена је и посебна информација која се односи на наредне кораке у спровођењу Плана развоја АП Војводине за период 2023–2030. године, као кровног стратешког документа који усмерава развојне политике Покрајине. У оквиру ове активности разрађени су формални и технички аспекти даље имплементације Плана, укључујући и припрему предлога одлука о формирању радних тела која би била задужена за координацију, праћење и подршку спровођењу планираних мера и активности. У циљу унапређења капацитета за развојно планирање на локалном нивоу припремљена је и посебна информација која садржи предлог мера за унапређење планских докумената јединица локалне самоуправе, као и за јачање њихових капацитета за систематично праћење и извештавање о напретку у спровођењу плана. Као основ за формулисање препорука спроведена је анализа планова развоја свих јединица локалне самоуправе у Војводини, при чему су разматрани њихова структура, основни елементи прописани

Законом о планском систему, година усвајања и период важења. На основу резултата анализе идентификован је простор за унапређење, те су на основу уочених налаза формулисане препоруке и предложене мере које могу допринети превазилажењу уочених недостатака и унапређењу квалитета локалног развојног планирања. Имајући у виду да је средњорочно планирање један од кључних инструмената за ефикасно спровођење јавних политика, јер омогућава њихово повезивање са буџетским оквиром, Фонд је припремио и посебну информацију о процедури средњорочног планирања на регионалном нивоу. Овај документ, поред анализе релевантног правног оквира, дат је и детаљан приказ прекорака, фаза и корака које је потребно спровести у процесу израде средњорочног плана. Као допуна овом материјалу, припремљен је и предлог правног акта којим би се ова процедура формално увела и применила на покрајинском нивоу, уз образложење значаја и оправданости увођења оваквог механизма у систему управљања јавним политикама и развојним приоритетима Покрајине.

Једна од основних улога Фонда је јачање институционалних и апсорпционих капацитета субјеката у Војводини у односу на фондове Европске уније. Имајући у виду да све већи број програма и фондова Европске уније захтева усклађеност пројеката и развојних политика са принципима одрживог развоја, Фонд је уговорио израду приручника намењеног јединицама локалне самоуправе. Циљ овог документа је да допринесе јачању њихових капацитета за планирање, креирање и примену локалних јавних политика које су усклађене са SDG оквиром, али и са захтевима и приоритетима финансирања из фондова Европске уније. Приручник ће садржати практичне смернице, методолошка упутства и примере добре праксе у примени и системском разумевању SDG оквира, као и у његовој интеграцији у локалне развојне стратегије и јавне политике. На тај начин допринеће унапређењу квалитета стратешког планирања на локалном нивоу и повећању способности локалних актера да припреме и реализују пројекте који су конкурентни за финансирање из европских фондова. Документ ће бити израђен до краја 2026. године.

III ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Фонд сваке године организује тематске скупове у циљу представљања и промовисања привредних, културних, научних, образовних и туристичких капацитета АПВ представницима релевантних актера у АП Војводини и Републици Србији о процесу ЕУ интеграција, имплементацији европске агенде и програмима ЕУ, као и другим темама од значаја.

У сарадњи са Канцеларијом у Бриселу, спроводи заједничке активности, усмерене ка синергијском деловању на регионалном и локалном нивоу.

У наредном делу дат је преглед информативно-промотивних активности одржаних током 2025. године.

Табела 1 – Преглед информативно-промотивних активности у периоду јануар – децембар 2025. године

Редни број	Информативно – промотивне активности	Датум
1.	Догађај: Наставак едукације на тему Микропластика – узорковање, анализа и инструментација Локација: Баја Организатори: Универзитет Национална јавна служба из Будимпеште	5. 1. 2025.
2.	Догађај: Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у Општини Рума Локација: Рума Организатор: Фонд	29-31. 1. 2025.
3.	Догађај: Учешће на пројектном састанку и студијска посета у оквиру пројекта GREENSMES Локација: Солун Организатор: Центар за пословни и културни развој КЕПА из Грчке	5-6. 2. 2025.
4.	Догађај: Интервенције на Дунаву – I.D. Danube Локација: Нови Сад Организатор: Фонд	27. 2. 2025.
5.	Догађај: Састанак у Риминију под називом "Better cohesion in the Western Balkans through development of Energy Communities" Локација: Римини Организатори: Регија Емилија-Ромања	5-7. 3. 2025.
6.	Догађај: Наставак едукације за здравствене раднике запослене у јавним институцијама у оквиру пројекта МИКРОПЛАСТИКА Локација: Сомбор Организатори: Завод за јавно здравље Сомбор	10. 3. 2025.

7.	<p>Догађај: Први онлајн инфо дан за Програм Креативна Европа на тему медијске писмености (#InfoDays Online Info Session – Media Literacy 2025)</p> <p>Локација: Онлине</p> <p>Организатори: Фонд у сарадњи са Европском кућом у Француском институту у Новом Саду</p>	14. 3. 2025.
8.	<p>Догађај: У оквиру пројекта GREENSMES одржана радна посета и други пројектни састанак</p> <p>Локација: Херцег Нови</p> <p>Организатори: Општина Херцег Нови</p>	2-3. 4. 2025.
9.	<p>Догађај: Одржана Отварајућа конференција стратешког пројекта РЕТФОР</p> <p>Локација: Нови Сад</p> <p>Организатори: Фонд</p>	10. 4. 2025.
10.	<p>Догађај: Одржан округли сто на тему превенције од поплава у оквиру пројекта АДАПТИС-а</p> <p>Локација: Нови Сад</p> <p>Организатор: Фонд</p>	24. 4. 2025.
11.	<p>Догађај: Фонд за европске послове и развој Аутономне Покрајине Војводине на 92. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду</p> <p>Локација: Нови Сад</p> <p>Организатор: Новосадски сајам</p>	17-22. 5. 2025.
12.	<p>Догађај: Одржана трећа радионица у оквиру пројекта COMMHERITOUR у Научно-технолошком парку</p> <p>Локација: Нови Сад</p> <p>Организатор: Фонд</p>	30. 5. 2025.
13.	<p>Догађај: У Бриселу обележен Међународни дан Дунава</p> <p>Локација: Брисел</p> <p>Организатор: Фонд</p>	30. 6. 2025.
14.	<p>Догађај: Одржан уводни пројектни састанак у оквиру пројекта „EUFEAST” у Грчкој</p> <p>Локација: Комотини, Грчка</p> <p>Организатори: регион Тракија</p>	28-29. 7. 2025.
15.	<p>Догађај: GREENSMES у фокусу: догађај високог нивоа, радна посета и координациони састанак партнера</p> <p>Локација: Скопље</p> <p>Организатори: Национални центар за развој иновација и предузетничког учења Скопље</p>	6-18. 9. 2025.

16.	Догађај: Отварање XI и XII циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ и прва предавања Локација: Нови Сад Организатори: Фонд	19. 9. 2025.
17.	Догађај: Отварајућа конференција пројекта АВИАТОР Локација: Београд Организатори: Фонд и Институт за ветеринарство Србије	13. 9. 2025.
18.	Догађај: Успешно завршен модул 1 у оквиру 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма Локација: Нови Сад Организатори: ЕДУКОНС Универзитет и Фонд	25. 9. 2025.
19.	Догађај: Годишњи састанак дескова Креативне Европе Локација: Брисел Организатори: Европска агенција за културу	1-3. 10. 2025.
20.	Догађај: Одржана радионица за припрему локалног акционог плана у оквиру пројекта „ COMMHERITOUR“ Локација: Нови Сад Организатори: Фонд	10. 10. 2025.
21.	Догађај: Европска недеља региона и градова 2025. Локација: Брисел Организатори: Фонд	13-15. 10. 2025.
22.	Догађај: Чишћење приобаља Тисе у оквиру пројекта АДАПТиса Локација: Бечеј Организатори: Фонд	19. 10. 2025.
23.	Догађај: Тродневни тренинг за развој пројектних идеја у оквиру програма ЕУ Креативна Европа Локација: Суботица Организатори: Фонд	20-22. 10. 2025.
24.	Догађај: Округли сто у оквиру пројекта STOP FIRES – заједно против шумских пожара Локација: Келебија Организатори: КЕФАГ д.о.о.	22. 10. 2025.
25.	Догађај: Регионални састанак стејкхолдера у оквиру пројекта EUFEAST Локација: Нови Сад Организатори: Фонд	31. 10. 2025.
26.	Догађај: Инфо дан за програм Креативна Европа и ЦЕРВ Локација: Зрењанин Организатор: Фонд и Културни центар Зрењанин	17. 11. 2025.

27.	Догађај: Инфо дан за програм Креативна Европа и ЦЕРВ Локација: Панчево Организатори: Фонд и Галерија „Милорад Бата Михајловић“ у Панчеву	19. 11. 2025.
28.	Догађај: Осми регионални пословни форум Локација: Нови Сад Организатори: Скупштина АП Војводине, Скупштина европских регија (АЕР), Привредна комора Војводине, Европска мрежа предузетништва и Фонд	20-21. 11. 2025.
29.	Догађај: Други онлајн инфо дан, односно вебинар за проналажење партнера у оквиру позива „Медијска партнерства 2026“, одржан је 11. децембра 2025. године (#InfoDays Online Info Session – Media Partnership 2025) Локација: Онлине Организатори: Фонд	11. 12. 2025.
30.	Догађај: Тродневна студијска посета за размену знања и догађај Green Business Excellence, у оквиру пројекта GREENSMES – Interreg IPA Adrion Локација: Тирана, Албанија Организатори: Фонд за развој Албаније	15-17. 12. 2025.

1. Наставак едукације на тему Микропластика – узорковање, анализа и инструментација

5. јануара 2025. године, партнер са пројекта „Смањење загађења вода микропластиком у прекограничном подручју – МИКРОПЛАСТИКА“ Универзитет Национална јавна служба из Будимпеште (седиште Баја) организовао је наставак радионице на тему Микропластика – узорковање, анализа и инструментација.

Предавач је био Приклер Бенце, биолог са специјализацијом у еколошкој микробиологији, фокусиран на разумевање утицаја микропластике на животну средину и понашање патогена у пластисфери. Његово стручно знање обухвата дизајнирање и спровођење истраживања која се односе на загађење микропластиком, контаминацију тешким металима и изолацију опортунистичких патогена, посебно *Pseudomonas aeruginosa*. Користи технике у молекуларној биологији као што су ПЦР и протоковна цитометрија како би истраживао микробне заједнице, отпорност на антибиотике, вируленцију и експресију гена у одговору на загађиваче животне средине. Његов рад доприноси разумевању ризика од патогена повезаних са микропластичним честицама и њиховим интеракцијама са загађивачима у различитим срединама, укључујући водене и земљишне системе. Активно учествује у међународној сарадњи и доприноси пројектима који имају за циљ унапређење методологија за детекцију микропластике и процену ризика по животну средину на глобалном нивоу.

Поред теоретског дела, наши партнери из Баје су такође организовали заједничко узорковање површинских вода и седимента из Суговице, рукавца реке Дунав. У лабораторији смо имали прилику да видимо припрему узорка, чишћење (паковање) и складиштење узорка. Представници здравствених јавних институција који су и циљна група ових едукација, као и партнерске институције, имали су бројна

питања за предавача Бенце Приклера. Целокупна едукација била је изузетно занимљива, а првенствено корисна и практична.

2. Обука „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ у Општини Рума

Фонд за европске послове и развој АП Војводине реализовао је још једну обуку посвећену самосталном формулисању предлога пројеката са циљем оснаживања учесника за привлачење бесповратних средстава из фондова и програма Европске уније. Фокус обуке био је на стратешком позиционирању у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских оквира, а организована је на иницијативу Општине Рума.

Током обуке, учесници су упознати са потенцијалним изворима финансирања, посебно са Инструментом за претприступну помоћ (ИПА), са акцентом на програме прекограничне сарадње, као и са другим програмима Европске уније за које могу аплицирати. Практични део обуке обухватио је радионице које су се бавиле инструментима и алатима за успешно формулисање предлога пројеката, укључујући израду пројектног буџета.

Након завршене обуке, полазници су стекли основна знања о европским програмима и пројектима, као и о специфичној терминологији која се користи у овим областима. Обука је одржана у просторијама Општине Рума, у периоду од 29. до 31. јануара 2025. године.

3. Учешће на пројектном састанку и студијска посета у оквиру пројекта GREENSMES

У оквиру пројекта GREENSMES од 5. до 6. фебруара 2025. године одржан је пројектни састанак, студијска посета и размена знања у Солуну. Домаћин скупа је био Центар за пословни и културни развој КЕПА из Грчке.

Скуп је отворио шеф пројектног одељења КЕПЕ Давид де Николо. Током првог дана, организоване су радионице за учење и размену искустава на тему подршке иновацијама и екосистему предузетништва, зеленим транзицијама малих и средњих предузећа у Македонији (примери добре праксе), биотехнологији у пољопривреди у Грчкој, као и рециклирању и управљању отпадом. Током другог дела дана, уприличена је посета Општини Солун, Одељењу за планирање и надзор развојних програма.

Током другог дана, партнери су посетили Центар за развој и технологију Грчке, као и Америчку пољопривредну школу у Солуну. У наставку дана, партнери су се бавили разрадом планираних активности за наредни период – унапређење и јачање транснационалног знања и свести, транснационалне зелене иновације и институционално јачање и сарадња, као и повећање нивоа зелених иновација.

На крају дана, партнери су донели закључке о наредним корацима у раду, као и препорукама за први извештајни период у ЈЕМС-у, те мањим изменама у активностима и времену реализације.

Ови састанци били су више од обичне рутинске посете; била је то динамична платформа за размену знања која је имала за циљ јачање сарадње међу партнерима. Заједно смо истражили иновативне стратегије које би могле да покрену зелену транзицију и побољшају одрживост малих и средњих предузећа.

4. Интервенције на Дунаву – I.D. Danube

У оквиру пројекта “Interventions on the Danube (Интервенције на Дунаву) – I.D. Danube”, чији је циљ јачање сарадње чланова цивилне заштите и ватрогасно-спасилачких оперативних снага у прекограничном подручју у сврху решавања територијалних изазова у вези са хитним интервенцијама на реци Дунав, одржан је други састанак чланова пројектног тима на коме је анализиран ток спровођења пројекта у првом извештајном периоду и на коме су разматране активности које треба да се спроведу у наредном извештајном периоду. На састанку је закључено да су, до сада, активности спровођене у складу са предвиђеним пројектним распоредом.

Партнери на пројекту су Вуковарско-сријемска жупанија (водећи партнер), Јавна установа лучка управа Вуковар, Фонд за европске послове и развој АП Војводине и Министарство унутрашњих послова Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације.

Имплементација пројекта почела је 1. септембра 2024. године и трајаће до 28. фебруара 2027. године. Пројекат је финансиран из Интерег VI-А ИПА Програма Хрватска-Србија 2021-2027. Укупна вредност пројекта износи 1.789.074,92 евра, док је допринос Европске уније 1.520.713,67 евра.

5. Састанак у Риминију под називом "Better cohesion in the Western Balkans through development of Energy Communities"

Иницијатива има за циљ да подржи стварање регионалних мрежа и подстицањесарадње и размене добрих пракси између енергетских заједница. Има нарочиту важност за локалне заинтересоване стране јер јача поверење између локалних власти и грађана када је у питању коришћење обновљиве енергије и унапређење енергетске ефикасности.

6. Наставак едукације за здравствене раднике запослене у јавним институцијама у оквиру пројекта МИКРОПЛАСТИКА

У понедељак, 10. марта 2025. године у Сомбору, у оквиру пројекта „Смањење загађења вода микропластиком у прекограничном подручју – МИКРОПЛАСТИКА“ настављена је реализација едукативних активности које су намењене за здравствене раднике запослене у јавним институцијама. До сада су реализоване едукације у Новом Саду и Баји (Мађарска), а тема едукативних активности је Микропластика у отпадним водама – узорковање, припрема и анализа. Током конференције приказани су резултати и активности које су реализоване у оквиру пројекта, укључујући увођење нових услуга за старије у пограничним областима. Пројекат је финансиран средствима Европске уније у оквиру ИПА II програма прекограничне сарадње Србија–БиХ, са укупним буџетом од 254.447,77 евра, од чега је ЕУ кофинансирала 216.280,60 евра.

На самом почетку, пројектни партнери из Завода за јавно здравље Сомбор из Сомбора, као домаћини догађаја, пожелели су добродошлицу и успешан рад свим учесницима.

Предавање је отворила проф. др Александра Тубић са Универзитета у Новом Саду – Природно математичког факултета, Департмана за хемију, биохемију и заштиту животне средине. На самом почетку, професорка Тубић је представила важне кораке пре почетка испитивања и анализе, да би, у даљем делу предавања, објаснила процесе узорковања, припреме и анализе.

Представник партнерске институције са Универзитета за јавне услуге из Баје, др Немет Жолт, говорио је на тему – Метода узорковања микропластичне контаминације из површинских вода и седимената, а његов колега Киш Јанош се надовезао на претходна предавања са темом – Методе припреме узорака за анализу у циљу утврђивања микропластичне контаминације.

Учесници су имали прилику да постављају питања и учествују у дискусији након предавања, а на самом догађају присуствовали су и остали пројектни партнери – водећи партнер Институт за јавно здравље Војводине и Фонд за европске послове и развој АП Војводине.

7. Први онлајн инфо дан за Програм Креативна Европа на тему медијске писмености (#InfoDays Online Info Session – Media Literacy 2025)

Први онлајн инфо дан одржан је 14. марта 2025. године, у сарадњи са Европском кућом у Француском институту у Новом Саду, на тему медијске писмености (#InfoDays Online Info Session – Media Literacy 2025). Инфо дан је организован у оквиру серијала „Отворена врата Европске куће Нови Сад“, а заинтересовани су могли да прате презентације уживо и путем Zoom платформе. Фокус презентације био је на програму Креативна Европа, уз детаљан преглед његове структуре и потпрограма. Један од важних аспеката био је разговор о процесу аплицирања. Објашњено је да право учешћа на конкурсима имају искључиво правна лица, док је физичким лицима омогућено да учествују у пројектима мобилности кроз програм „Култура покреће Европу“, којим управља Гете институт из Брисела.

8. У оквиру пројекта GREENSMES одржана радна посета и други пројектни састанак

У оквиру пројекта „Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције МСП ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата – GREENSMES“, 2 – 3. априла 2025. године, одржани су пројектни састанак и студијска посета у Херцег Новом у Црној Гори. Домаћин скупа била је општина Херцег Нови. Скуп је окупио партнере из читавог региона са циљем да заједнички проуче и упознају локалну и националну праксу у области циркуларне економије, зелене транзиције у пословању, као и одрживог развоја.

Скуп је отворио Иван Отовић, председник Скупштине општине Херцег Нови. Присутнима се потом обратио Илија Пеулић из Секретаријата за екологију и енергетску ефикасност општине Херцег Нови и говорио о искуствима и спроведеним пројектима у области циркуларне економије. Никола Гргуревић, доктор економских наука, говорио је о одрживом економском развоју. У другом делу дана, представљено је Еколошко рурално газдинство Морић, као и Невладина организација „Не бацајте боце“.

Током другог дана, партнери су посетили места Камено и Врбањ где су се упознали са dobrим примерима праксе у области иновација и самоодрживог еко-пословања кроз промоцију и очување традиције (Рурално газдинство Паликућа).

9. Отварајућа конференција стратешког пројекта РЕТФОР

Отварајућа конференција стратешког пројекта „Јачање мера отпорности на климатске промене за заштиту и обнову екосистема у Спачванско-босутском басену – РЕТФОР“ одржана је у Научно-технолошком парку у Новом Саду, 10. априла 2025. године, с почетком у 12 часова.

На почетку скупа директор Фонда за европске послове и развој АП Војводине Огњен Допуђ истакао је да је Фонд, као пројектни партнер и домаћин конференције, ту да пружи експертизу и олакша процес имплементације пројекта по правилима ЕУ.

Пројекат РЕТФОР спроводи се на територији Републике Хрватске и Републике Србије у периоду од 1. новембра 2024. године до 31. октобра 2027. године, с циљем повећања отпорности на климатске промене и очувања биолошке разноврсности екосистема Спачванско-босутског басена. Вредност пројекта износи 2.808.128,24 евра, од чега 85%, или 2.386.908,99 евра финансира Европска унија кроз Интеррег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска – Србија.

Носилац пројекта су Хрватске шуме д.о.о., а партнери су: Јавно предузеће Војводинашуме, Хрватске воде, Јавно водопривредно предузеће Воде Војводине, Центар компетенција д.о.о. за истраживање и развој Винковци, као и Фонд за европске послове и развој АП Војводине.

10. Одржан округли сто на тему превенције од поплава у оквиру пројекта АДАПТИСа

У просторијама Научно-технолошког парка Нови Сад, 24. априла 2025. године, одржан је округли сто на тему „Превенција од поплава у контексту климатских промена“, организован у оквиру пројекта АДАПТИСа. Циљ догађаја био је да окупи стручњаке из области водопривреде, хидротехнике, академске заједнице, организација цивилног друштва, истраживачко-развојних институција из области вештачке интелигенције, као и представнике јавних установа, међу којима су ЈП „Војводинашуме“, ЈВП „Воде Војводине“ и Републички хидрометеоролошки завод Србије.

Округли сто је организован у циљу подизања свести о важности климатских промена и њиховом утицају на хидролошке ризике, нарочито у контексту све учесталијих и интензивнијих поплава.

Пројекат АДАПТИСа се успешно спроводи у сарадњи са партнерима из Мађарске, у оквиру Интеррег ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска–Србија 2021–2027. Главни циљ пројекта је развој иновативне платформе за интегрисано управљање Тисом, унапређење сарадње међу релевантним актерима и примена савремених технологија у циљу прилагођавања временским екстремима и ублажавања хидролошких ризика.

11. Фонд за европске послове и развој Аутономне Покрајине Војводине на 92. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду

Фонд за европске послове и развој Аутономне Покрајине Војводине учествује на овогодишњем 92. Међународном пољопривредном сајму у Новом Саду, који се одржава у периоду од 17. до 22. маја 2025. године, у оквиру заједничког штанда Покрајинске владе у Мастер хали Новосадског сајма.

Током сајма, представљене су активности Фонда у претходном периоду, укључујући успешну имплементацију бројних пројеката финансираних из фондова Европске уније, као и оних који се тренутно реализују у сарадњи с домаћим и иностраним партнерима. Укупна вредност средстава која је кроз рад Фонда у претходним годинама привучена у Војводину износи преко 3,6 милиона евра, што значајно доприноси економском и друштвеном развоју Покрајине.

Посетиоци сајма имали су прилику да се информишу о могућностима финансирања пројеката путем ЕУ фондова, актуелним и будућим позивима, као и о програмима као што су ИПА, ИНТЕРРЕГ и другим

програмима Европске уније. Посебна пажња посвећена је едукацијама које Фонд спроводи широм Војводине у циљу јачања капацитета локалних самоуправа, удружења, установа и појединаца за учешће у процесу европских интеграција и конкурисање за средства из ЕУ фондова.

Фонд наставља да буде поуздан партнер свим заинтересованим странама у Војводини у процесу приближавања Европској унији и коришћења предности које тај процес пружа.

12. Одржана трећа радионица у оквиру пројекта COMMHERITOUR у Научно-технолошком парку

У оквиру пројекта „Модели засновани на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона – COMMHERITOUR“, 30. маја 2025. године одржана је трећа по реду радионица у просторијама Научно-технолошког парка у Новом Саду.

Радионице су организовали чланови пројектног тима из Фонда за европске послове и развој АП Војводине, у оквиру пилот-пројекта под називом „Поновно откривање старих узорака тепиха укључујући локалну омладину и професионалце како би их поново представили посредством нових производа“.

Област интервенције пројекта COMMHERITOUR је социоекономски развој кроз културно наслеђе, културу и туризам, док је општи циљ пројекта унапређење промоције културног наслеђа на подручју Дунавског региона у областима које се боре с изазовима у вези с одрживошћу и недовољним коришћењем својих потенцијала за раст.

Укупна вредност пројекта износи 2.143.192,60 евра, од чега је вредност донације 1.714.554,08 евра.

13. У Бриселу обележен Међународни дан Дунава

Међународни дан Дунава обележен је 30. јуна 2025. године у Бриселу кроз панел-дискусију коју су заједнички организовали Мисија Републике Србије при ЕУ и Канцеларија Аутономне Покрајине Војводине.

Представник Европске комисије задужен за макрорегионалне стратегије истакао је значај међурегионалне сарадње како би се у потпуности унапредио економски, еколошки, туристички и културни потенцијал дунавског региона.

На панелу је наглашен значај заштите водних ресурса, унапређења речне инфраструктуре и подстицања развоја зелене економије, као и промоције туризма и културе дуж целог подручја реке Дунав.

Фонд за европске послове и развој Аутономне покрајине Војводине позван је да говори о значају програма Европске уније за развој Војводине, уз осврт на искуства српских партнера у оквиру Дунавског транснационалног програма.

Овом приликом званично је најављен и трећи позив за подношење пројектних предлога у оквиру Дунавског програма, који је планиран за септембар 2025. године.

14. Одржан уводни пројектни састанак у оквиру пројекта „EUFEAST” у Грчкој

У оквиру пројекта „Фестивалски путеви ка одрживој будућности – EUFEAST”, од 28. до 29. јула 2025. године, одржан је уводни пројектни састанак у Грчкој, у граду Комотини. Састанку су присуствовали чланови пројектног тима из партнерских организација – Региона Источне Македоније и Тракије (Грчка) – водећи партнери на пројекту, Трговинске и индустријске коморе Ксанти (Грчка), Министарства за националну баштину, уметност и локалну самоуправу – Одељење за локалну самоуправу (Малта), Региона Вармланд (Шведска), Градског савета у Ломжи (Пољска), Европског удружења фестивала (Белгија), Ујбуда, Локалне управе и 11. округа Будимпеште (Мађарска).

Циљ пројекта је унапређење политика у регионима учесницима кроз побољшање политичких инструмената, што се постиже укључивањем више заинтересованих страна, разменом искустава и спровођењем активности учења (локалне заједнице су укључене у планирање и извођење фестивала како би осигурале да се њихове потребе и културне вредности поштују и промовишу, а занатлије и предузећа унапређују своје вештине и учествују у фестивалским активностима). Схватање улоге културе као интегралног елемента у одрживом развоју и позитивној друштвеној трансформацији, има за циљ да културну димензију укључи у све релевантне области политике, програме и иницијативе како би се одговорило на потребу за повећаном синергијом и како би се промовисао значај ЕУ вредности, укључујући слободу изражавања и повећање запослености у културним и креативним секторима.

Укупан буџет пројекта износи 1.577.450,00 евра. Фонд је један од осам партнера у реализацији.

15. GREENSMES у фокусу: догађај високог нивоа, радна посета и координациони састанак партнера

У оквиру пројекта „Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције МСП ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата – GREENSMES”, 16–18. 9. 2025. године одржан је догађај на високом нивоу, пројектни састанак и студијска посета у Скопљу. Домаћин скупа био је Национални центар за развој иновација и предузетничког учења Скопље (NCDIEL) – Северна Македонија.

Скуп је отворио проф. др Радмил Поленаковић, испред NCDIEL-а. Током првог дана пројектни партнери посетили су Џонсон Метеј (Johnson Matthey) компанију и упознали се са одличним моделом зеленог пословања, као и са изузетним мерама безбедности на раду. Након тога, партнери су посетили предузеће Раде Кончар ТЕП, где су се упознали са напредним пословањем и још једним примером лидера зеленог пословања у Северној Македонији.

Пројекат GREENSMES суфинансиран је од стране Интеррег VI-Б ИПА Јадранско-јонског програма 2021–2027.

16. Отварање XI и XII циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове” и прва предавања

У петак, 19. септембра, у Сремској Каменици на Универзитету ЕДУКОНС свечано су отворени 11. и 12. циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове” који Фонд за европске послове и развој АП Војводине реализује у сарадњи са Универзитетом ЕДУКОНС. Нове генерације полазника имају прилику да кроз овај Програм стекну знања и вештине неопходне за успешно коришћење фондова Европске уније.

На отварању присутнима се обратио директор Фонда за европске послове и развој АПВ Огњен Допућ који је полазницима пожелео добродошлицу и истакао да је континуирано усавршавање запослених у институцијама и организацијама један од кључних предуслова за успешно повезивање са европским процесима. У име Универзитета ЕДУКОНС говорила је проф. др Андреа Андрејевић Панић, проректорка Универзитета, која је нагласила значај Програма за професионални развој и мотивисала полазнике да стекну нова знања и остваре нове сарадње.

Програм је започео уводним предавањем проф. др Драгана Голубовића, у оквиру модула – Европска унија и процес придруживања. Полазници су имали прилику да се упознају са споразумима Републике Србије са ЕУ и да учествују у дискусији, те је предавање било интерактивно.

Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ већ више од деценије представља значајан инструмент за јачање капацитета запослених у локалним самоуправама, покрајинским органима, јавним предузећима, образовним и културним институцијама, као и организацијама цивилног друштва. Кроз интерактивна предавања, теренске посете и студијска путовања, полазници стичу практична знања и вештине које директно примењују у свом раду, а бројне успешно реализоване генерације потврђују квалитет и трајну вредност овог Програма.

17. Отварајућа конференција пројекта АВИАТОР

У уторак, 23. септембра, у Београду одржана је отварајућа конференција пројекта „Прилагођавање и повећање отпорности птица кроз подизање свести, мониторинг, третман и управљање заштитом грабљивица – АВИАТОР“. Пројекат се финансира из европских средстава, у оквиру Интеррег програма за Дунавски регион.

Циљ пројекта је повећање отпорности, подршка адаптацији и унапређење заштите популација птица грабљивица у Дунавском региону у контексту климатских промена, кроз развој и тестирање координисаних и усклађених мера унутар транснационалних еколошких региона. Ове мере имају за циљ ублажавање негативних последица заразних и паразитских болести на популације птица грабљивица, као и смањење укупног негативног утицаја на биодиверзитет и очување угрожених врста.

Фонд за европске послове и развој АП Војводине представио је комуникациони план пројекта, а др сци. вет. мед. Дејан Лаушевић из Дијагностичке ветеринарске лабораторије из Подгорице представио је тему „Мапирање локалних актера за примену пројекта“. На крају конференције, Ана Васић из Института за ветеринарство Србије представила је тему „Заједнички методолошки оквир“.

Укупан буџет пројекта износи 2.164.252,64 евра, од чега су бесповратна ЕУ средства у висини од 1.731.402 евра. Пројекат АВИАТОР почео је са реализацијом 2025. године и трајаће до 2027. године.

18. Успешно завршен модул 1 у оквиру 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма

У петак, 25. септембра, у Сремској Каменици на Универзитету ЕДУКОНС успешно је завршен модул 1 – Европска унија и процес придруживања – у оквиру 11. и 12. циклуса Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ који Фонд за европске послове и развој АП Војводине реализује у сарадњи са Универзитетом ЕДУКОНС.

Предавање на тему: „ Преговарачки кластери“ одржао је проф. др Драган Голубовић, док је на тему „Родна равноправност у ЕУ“ предавање одржала Оливера Вуковић. Ове области представљају важан оквир за разумевање начина функционисања институција Европске уније и њених политика, што ће учесницима програма бити од значаја у примени стечених знања у пракси, посебно у раду локалних самоуправа и регионалних институција.

19. Годишњи састанак дескова Креативне Европе

Почетком октобра 2025. године у Бриселу је одржан традиционални годишњи састанак дескова програма Креативна Европа, на којем су учествовали представници националних и регионалних дескова задужених за промоцију овог програма. Састанку су присуствовале и представнице АП Војводине у својству руководитељки Антена деска Креативна Европа Србија.

Током тродневног скупа представљене су најновије иницијативе и политике Европске комисије, резултати програма за 2025. годину и приоритети за предстојеће позиве у 2026. години. Посебна пажња посвећена је сарадњи и умрежавању дескова, као и развоју културног и аудиовизуелног сектора, укључујући и примену нових технологија.

Састанак је био значајна прилика за размену искустава, јачање међународне сарадње и унапређење активности у оквиру програма Креативна Европа.

20. Одржана радионица за припрему локалног акционог плана у оквиру пројекта „ COMMHERITOUR “

Радионица за припрему локалног акционог плана у оквиру пројекта „Модели засновани на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона – COMMHERITOUR“ одржана је 10. октобра 2025. године, са почетком у 10 часова, у Малој сали у Научно-технолошком парку у Новом Саду.

Радионице су организовали чланови пројектног тима из Фонда за европске послове и развој АП Војводине.

Област интервенције пројекта COMMHERITOUR је социоекономски развој кроз културно наслеђе, културу и туризам, док је општи циљ пројекта унапређење промоције културног наслеђа на подручју Дунавског региона у областима које се боре с изазовима у вези с одрживошћу и недовољним коришћењем својих потенцијала за раст.

Укупна вредност пројекта износи 2.143.192,60 евра, од чега је вредност донације 1.714.554,08 евра.

21. Аутономна Покрајина Војводина на Европској недељи региона и градова 2025.

Представници Аутономне покрајине Војводине учествовали су на Европској недељи региона и градова, одржаној у Бриселу од 13. до 15. октобра 2025. године, под мотом „Инвестирање у будућност: паметна, зелена и одржива урбана трансформација“.

14. октобар 2025. године – У оквиру Европске недеље региона и градова (European Week of Regions and Cities), у организацији Канцеларије Аутономне Покрајине Војводине у Бриселу, у просторијама Мисије Републике Србије при Европској унији одржана је посећена панел дискусија на тему „Инвестирање у будућност: паметна, зелена и одржива урбана трансформација“.

У оквиру официјелног дела програма, присутнима су се обратили Његова екселенција, амбасадор Републике Србије у Краљевини Белгији Александар Тасић, г. Никола Вучуревић, шеф Канцеларије АП Војводине у Бриселу и г. Балинт Јухас, председник Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Панел је окупио представнике пет европских региона: Аутономне Покрајине Војводине (Србија), Републике Српске (Босна и Херцеговина), Каналских острва (Уједињено Краљевство), Регије Источне Македоније и Тракије (Грчка) и Регије Букурешт–Илфов (Румунија).

У средишту дискусије нашли су се кључни изазови и могућности у трансформацији урбаних средина и региона у правцу паметних, зелених и одрживих заједница. Кроз динамичну размену искустава, представници региона представили су конкретне пројекте и примере добре праксе у области урбане трансформације, прилагођавања климатским променама и примене зелених политика, као и укључивања локалних заједница у процесе доношења одлука.

Истакнуто је да регије и градови играју кључну улогу у спровођењу европских циљева, посебно у оквиру Европског зеленог плана (European Green Deal) и енергетске транзиције.

Догађају је присуствовало око 80 учесника, међу којима су били амбасадори, представници европских и регионалних институција, експерти за одрживи развој, урбанизам и дигитализацију, као и представници локалних власти и међународних организација.

22. Чишћење приобаља Тисе у оквиру пројекта АДАПТиса

Дана 16. октобра 2025. године реализована је једнодневна акција чишћења обала реке Тисе у оквиру пројекта „Заједничко прилагођавање и мере ублажавања климатских промена подржавањем интегрисаног управљања водама на реци Тиси – ADAPTisa“. Акција је била усмерена на уклањање отпада са приобаља и подизање свести о значају заштите водених екосистема и негативним последицама загађења животне средине.

У активности су учествовали волонтери, представници јединица локалне самоуправе, комуналних предузећа и чланови пројектног тима. Заједничким ангажовањем уклоњена је значајна количина отпада са приобаља реке.

Према подацима јавног комуналног предузећа, током акције прикупљено је 1.820 kg отпада различитих врста. Акција је изазвала значајну медијску пажњу домаћих и страних медија, а догађај је пратило и извештавало и Euronews.

23. Тродневни тренинг за развој пројектних идеја у оквиру програма ЕУ Креативна Европа

У Суботици је од 20. до 22. октобра 2025. године одржан тродневни тренинг за развој пројектних идеја у оквиру програма ЕУ Креативна Европа – Војводина 2025, у организацији Антене Култура Деска Србија, Фонда за европске послове и развој АП Војводине, у сарадњи са Култура Деском Србија и МЕДИА Деском Србија.

Тренинг је окупио представнике културног и креативног сектора из различитих делова Војводине и Србије – од Куле, Кикинде, Титела, Панчева и Суботице, до Ниша, Костолца, Пожаревца и Београда.

Учесници су били представници удружења, библиотека, позоришта, културних центара, развојних агенција, факултета и фондација.

Циљ програма био је да учесницима пружи практична знања и вештине неопходне за развој, писање и управљање пројектима у култури, у складу са приоритетима програма Креативна Европа. Посебна пажња била је посвећена онима који до тада нису аплицирали за овај програм, али су имали идеје које су желели да реализују на европском нивоу.

Овај тренинг представљао је значајан корак у јачању капацитета културног сектора у Војводини и Србији, подстицајући сарадњу, размену искустава и стварање нових европских партнерстава у области културе и креативних индустрија.

24. Округли сто у оквиру пројекта STOP FIRES – заједно против шумских пожара

Келебија (Мађарска), 22. октобар 2025 – Одржан је Округли сто у оквиру пројекта STOP FIRES, који повезује Србију и Мађарску с циљем јачања капацитета и сарадње у заштити шума од пожара.

Догађај је окупио стручњаке и представнике партнерских институција из обе земље: ЈП „Војводинашуме“, Фонд за европске послове и развој Аутономне Покрајине Војводине, Министарство унутрашњих послова Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације, и КЕФАГ д.о.о. за шумарство и дрвну индустрију из Кишкуншага, Мађарска. Током сусрета разговарало се о изазовима и искуствима у превенцији и сузбијању шумских пожара, као и о начинима заједничког деловања ради унапређења безбедности прекограничног подручја.

Сусрет је отворио др Бојан Тубић, менаџер пројекта из ЈП „Војводинашуме“, који је говорио о циљевима и значају пројекта, као и о досадашњим реализованим активностима. Током излагања и дискусије, учесници су се осврнули на различите аспекте заштите шума од пожара: од изазова са којима се суочава жупанија Бач-кишкун, о чему је говорио потпуковник Балаж Викар, преко шумских пожара који су се догодили у Мађарској 2025. године, до мера превенције које је представио Петер Дебрецени из мађарске Националне безбедности. Проф. др Слободан Милановић са Шумарског факултета Универзитета у Београду представио је резултате анализе шумских пожара на пограничном подручју Србије и Мађарске израђене у оквиру пројекта.

Током дискусије истакнуто је да због климатских промена сушни периоди у Мађарској и Србији постају све чешћи и израженији. Након сушне 2022. године, и 2024. и 2025. обележиле су изузетно ниске количине падавина – у региону Хомокхатшаг до сада је забележено мање од 300 мм падавина. На територији округа регистрован је значајан број шумских пожара, а ватрогасне јединице више пута су интервенисале и у пограничном подручју.

25. Први регионални састанак стејкхолдера у оквиру пројекта EUFEAST

Фонд је 31. октобра 2025. године организовао Први регионални састанак стејкхолдера, на коме је учествовало 15 представника из 7 институција и организација. Састанку су присуствовали представници: Туристичке организације Војводине, Туристичке организације Новог Сада, Туристичке организације Сремских Карловаца, Фондације „Нови Сад – Европска престоница културе 2022“, агенције „Копча“, суорганизатора манифестације „Укуси Војводине“, Покрајинског секретаријата за културу, јавно

информисање и односе са верским заједницама, као придруженог органа јавне политике. Током састанка спроведена је интерактивна дискусија усмерена на израду регионалне SWOT анализе у области фестивалског и културног туризма, засноване на резултатима претходно спроведеног истраживања. Учесници су разменили искуства и добре праксе, указали на изазове у својим областима деловања и дали предлоге за даље пројектне активности, посебно у погледу унапређења фестивалске понуде и развоја културног туризма у региону. Спроведеним активностима обезбеђено је активно укључивање релевантних актера на регионалном нивоу, као и иницијално мапирање културних и туристичких потенцијала који ће представљати основу за наредне фазе реализације пројекта.

26. Инфо дан за програм Креативна Европа и ЦЕРВ у Зрењанину

Дана 17. новембра 2025. године у Зрењанину је одржан инфо дан Антене о програмима Европске уније, са посебним освртом на програме Креативна Европа и CERV. Догађај је реализован у сарадњи са Културним центром Зрењанин и Антеном Деска Креативна Европа Србија, уз подршку пројекта „Подршка Србији у учешћу у програмима Уније“ и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

Том приликом представљене су могућности финансирања кроз програме Европске уније, актуелни конкурси, као и значај умрежавања и сарадње институција културе и организација цивилног друштва. Учесници су имали прилику да се информишу о процедурама конкурсисања, као и да размене искуства и пројектне идеје.

27. Инфо дан за програм Креативна Европа и ЦЕРВ у Панчеву

Дана 19. новембра 2025. године у Панчеву је одржан инфо дан Антене о програмима Европске уније, са фокусом на програме Креативна Европа и CERV. Догађај је реализован у сарадњи са Галеријом Милорад Бата Михајловић у Панчеву и Антеном Деска Креативна Европа Србија, уз подршку пројекта „Подршка Србији у учешћу у програмима Уније“ и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

У оквиру инфо дана представљене су могућности учешћа у програмима Европске уније, актуелни позиви и примери добре праксе. Догађај је био намењен актерима културног сектора и организацијама цивилног друштва, са циљем информисања, размене искустава и подстицања сарадње и будућих пројектних партнерстава.

28. Осми Регионални пословни форум

Осми Регионални пословни форум, који су организовали Скупштина АП Војводине, Скупштина европских регија (АЕР), Привредна комора Војводине, Европска мрежа предузетништва и Фонд за европске послове и развој АПВ одржан је у Привредној комори Војводине у периоду од 20-21. новембра 2025.

У обраћању присутнима, председник Скупштине Војводине Балинт Јухас је истакао да је овај догађај постао кључно место сусрета привредника, институција и међународних партнера, али и простор где се идеје претварају у конкретне пројекте и нове пословне везе.

Председник Привредне коморе Војводине Владимир Гак потписао је споразуме о сарадњи с директором Развојне агенције Србије, председником Савеза привредних комора Северне Македоније и председником Управног одбора Зеленог навигатора.

На Форуму су организовани Панели са темама аутомобил индустрије, пољопривреде и туризма као и Б2Б разговори којима је присуствовало преко 100 учесника.

29. Други онлајн инфо дан, односно вебинар за проналажење партнера у оквиру позива „Медијска партнерства 2026“, одржан је 11. децембра 2025. године (#InfoDays Online Info Session – Media Partnership 2025)

Други онлајн инфо дан, односно вебинар за проналажење партнера у оквиру позива „Медијска партнерства 2026“, одржан је 11. децембра 2025. године (#InfoDays Online Info Session – Media Partnership 2025). Деск Креативна Европа Србија и Антена, заједно са још 18 европских дескова, организовали су специјализован онлајн вебинар намењен организацијама које припремају пројекте за позив NEWS – Journalism Partnerships 2026 и траже партнере широм Европе.

30. Тродневна студијска посета за размену знања и догађај Green Business Excellence, у оквиру пројекта GREENSMES – Interreg IPA Adrion

У оквиру пројекта „Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције малих и средњих предузећа ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата – GREENSMES“ 15-17. 12. 2025. године, пројектни састанак и студијска посета одржани су у Тирани, Албанија. Домаћин скупа је био Фонд за развој Албаније. Овај сусрет био је важна прилика да се сагледа тренутни статус имплементације пилот програма и мера подршке малим и средњим предузећима, као и да се размотре отворена питања.

IV ОСТАЛЕ ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Јавна видљивост и комуникација Фонда

У оквиру информативно-промотивних активности Фонда, током 2025. године реализован је низ активности у надлежности Сектора за издавачку делатност, видљивост и комуникацију, с циљем унапређења јавне видљивости рада Фонда, промоције инвестиционих потенцијала АП Војводине и систематичног праћења економских кретања.

Посебан сегмент активности односио се на припрему и објављивање саопштења о кључним догађајима и активностима у којима је Фонд активно учествовао, као и на праћење пројеката у којима Фонд има улогу партнера. У циљу обезбеђивања адекватне видљивости пројектних активности и благовременог информисања јавности, током 2025. године Сектор је израдио и објавио укупно 76 саопштења, чиме је премашен физички обим активности предвиђен Програмом рада Фонда. Саопштења су пласирана путем званичне интернет странице Фонда, као и путем налога на друштвеним мрежама Facebook, LinkedIn и Instagram.

2. Аналитичка подршка у праћењу инвестиционих токова

За потребе Кабинета председнице Покрајинске владе и Привредне коморе Војводине, Сектор је водио систематичну и детаљну статистику о приливу страних директних инвестиција на територији АП

Војводине. У оквиру ове активности припремљено је укупно 27 аналитичких извештаја, који су садржали прегледе инвестиционих токова, структуру инвестиција по земљама порекла, као и друге релевантне показатеље од значаја за праћење инвестиционих трендова у Покрајини.

3. Организација вебинара у циљу јачања међународне привредне сарадње

У циљу промоције инвестиционих потенцијала АП Војводине и унапређења међународне сарадње, организована су три тематска вебинара, праћена презентацијама усмереним на представљање пословног окружења и инвестиционих могућности у Војводини. Вебинари су били тематски фокусирани на тржишта и институционалне актере из Руске Федерације и Киргистана, са посебним освртом на могућности за развој привредне сарадње и улагања.

4. Стручно превођење документације у оквиру пројектних активности и међународне сарадње

Значајан сегмент активности Сектора односио се и на стручно превођење документације, при чему је вршено превођење релевантних докумената, уговора и пратећих материјала са енглеског на српски језик и обрнуто, за потребе реализације пројектних активности и међународне сарадње Фонда.

5. Израда промотивних материјала и публикација

Сектор је био задужен за израду промотивних материјала и публикација, укључујући лифлете, брошуре, информативне материјале и друге визуелно-комуникационе садржаје намењене представљању Фонда и инвестиционих потенцијала Војводине на домаћим и међународним догађајима (Европска недеља региона и градова, Брисел).

У циљу систематичног праћења економских кретања и развојних трендова у АП Војводини, Сектор је израдио свеобухватну статистичку анализу која обухвата макроекономске показатеље, релевантне економске индикаторе и друге податке значајне за разумевање привредног амбијента. На основу прикупљених и обрађених података припремљена је и публикација „Doing Business in Vojvodina 2025“, која представља интегрални преглед инвестиционог окружења, економских потенцијала и кључних привредних показатеља Покрајине.

Наведене активности допринеле су јачању институционалне видљивости Фонда, унапређењу комуникације са домаћом и међународном јавношћу, као и промоцији АП Војводине као атрактивне инвестиционе дестинације.

V ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА

Током 2025. године Фонд је наставио систематско унапређење европске сарадње и проширивањем мреже институционалних партнерстава, у циљу јачања регионалних капацитета, подршке процесу европских интеграција и ефикаснијег коришћења средстава из фондова Европске уније. Активности су биле усмерене на повезивање научно-истраживачког сектора, иновационих структура и јавне управе, као и на стварање стабилног оквира за заједничко деловање у областима од значаја за АП Војводину.

Дана 17. новембра 2025. године потписан је Протокол о сарадњи са Институтом БиоСенс у Новом Саду, којим је успостављен оквир за сарадњу у областима европских интеграција, иновација и примене научно-технолошких решења у развојним и јавним политикама. Сарадња обухвата припрему и реализацију европских пројеката, размену стручних знања и података, трансфер технологија, као и организацију заједничких истраживачких и едукативних активности од регионалног значаја.

Дана 25. новембра 2025. године потписан је Меморандум о сарадњи са Научно-технолошким парком Београд, са циљем унапређења сарадње у области иновација, предузетништва и приступа фондовима Европске уније. Меморандумом су дефинисане активности које се односе на подршку стартап компанијама и истраживачким тимовима, организацију обука, стручних скупова и размену добрих пракси, као и заједничко деловање у циљу јачања иновационог екосистема и регионалног развоја.

Дана 31. децембра 2025. године потписан је Протокол о сарадњи са Научним институтом за прехранбене технологије у Новом Саду - FINS, којим је успостављен оквир за сарадњу у области креирања и имплементације европских пројеката, примене научних и технолошких резултата у развојним иницијативама, као и организације едукативних и истраживачких активности од значаја за АП Војводину.

Поред наведених билатералних споразума, Фонд је током 2025. године приступио регионалној платформи потписивањем Споразума о чланству у Зеленом навигатору Западног Балкана, чиме је проширена мрежа партнерстава на регионалном нивоу. Чланством у овој иницијативи потврђена је посвећеност Фонда унапређењу привредног окружења, подршци зеленој транзицији и промоцији одрживог развоја у складу са европским политикама.

Закључени протоколи и меморандуми представљају значајан допринос даљем институционалном позиционирању Фонда као релевантног партнера у процесима европских интеграција, иновационог развоја и регионалне сарадње, те стварају основу за реализацију будућих развојних иницијатива. Протоколи и меморандуми успостављени су на неодређено време или у складу са трајањем конкретних пројеката, чиме је обезбеђена дугорочна институционална подршка заједничким активностима.

VI КАНЦЕЛАРИЈА АП ВОЈВОДИНЕ У БРИСЕЛУ

Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу, као саставни део Мисије Републике Србије при Европској унији, основана је са циљем представљања, промовисања и унапређења привредних, научних, културних, образовних и туристичких капацитета Аутономне покрајине Војводине, као и упознавања и активног праћења регионалних и других политика Европске уније које имају посредни и непосредни значај за Аутономну покрајину Војводину. У том смислу, Канцеларија Аутономне покрајине Војводине у Бриселу обавља следеће активности:

- Представља приоритете Аутономне покрајине Војводине пред институцијама Европске уније и другим регионалним представништвима из држава чланица ЕУ које су присутне у Бриселу;
- Прикупља, обрађује и размењује информације у области европских интеграција и регионалне политике Европске уније;
- Промовише Аутономну покрајину Војводину, посебно као привредну и инвестициону дестинацију, као и у другим областима које су значајне за Аутономну покрајину Војводину, у циљу подстицања сарадње и унапређења односа. Такође, промовише Аутономну покрајину Војводину у домену привреде, туризма, енергетике, културе, заштите животне средине и у другим областима;
- Предузима активности на успостављању партнерстава у циљу заједничког учествовања у пројектима финансираним кроз доступне програме и фондове Европске уније;
- Информише и пружа техничку помоћ различитим субјектима у вези са могућностима учешћа у програмима Европске уније који су на располагању Републици Србији, а који се финансирају из буџета Европске уније.

Резиме активности Канцеларије АП Војводине у Бриселу у 2025. години

Канцеларија је током 2025. године наставила са праћењем рада институција Европске уније, регионалних представништава и организација од интереса за АП Војводину, а које своје активности обављају у Бриселу, односно Краљевини Белгији. У погледу институција Европске уније, издвајају се оне које се баве питањима од локалног и регионалног значаја, а то је пре свега Комитет европских региона и његова Комисија за држављанство, институционалне и спољне послове (Цивекс), те Европски парламент са својим посебним легислативним одборима. Затим треба издвојити и специјализоване агенције Европске комисије у областима културе, спорта и образовања, као и организације регионалног умрежавања чији је АП Војводина члан, попут Скупштине европских регија (АЕР), Института региона Европе и других.

У циљу унапређења сарадње АПВ са другим европским регионима, уз активну подршку и свеобухватан рад релевантних покрајинских институција, а пре свега Покрајинске владе, Канцеларија АПВ у Бриселу је током 2025. године иницирала бројне састанке, организовала догађаје и активности које су дале конкретне резултате.

Активности у 2025. години започете су припремним састанком шефа Канцеларије Николе Вучуревића са представницама удружења „Предузетнице Војводине“, који је одржан 8. јануара 2025. године. Овом приликом је договорена радна посета Бриселу где ће предузетнице из Војводине имати прилику да се упознају са релевантним саговорницима и сродним пословним организацијама, у циљу поспешивања привредне сарадње и развоја женског предузетништва.

У Бриселу је 17. јануара 2025. године реализован уводни састанак са менаџментом NECSTour (Network of European Regions for Sustainable and Competitive Tourism), асоцијације која умрежава европске регионе из чак 19 земаља кроз међурегионалне пројекте и сарадњу у области одрживог туризма.

Шеф канцеларије Никола Вучуревић учествовао је у периоду од 22. до 25. јануара 2025. године у радној посети Паризу приликом које је договорена посета потпредседника француског департмана Вал Доаз Новом Саду, а том приликом покренута је и тема обнављања Споразума о сарадњи са АПВ. Одржан је и састанак у Привредној комори региона Ил де Франс где је потврђена реализација сајма услуга у сарадњи са Привредном комором Војводине.

На позив представништва немачке савезне покрајине Баден-Виртемберг у Бриселу, шеф Канцеларије Никола Вучуревић присуствовао је 4. фебруара 2025. године званичном пријему поводом најаве програма и активности за 2025. годину, уз обраћање председнице Европске комисије Урсуле фон дер Лајен.

Канцеларија је 6. фебруара 2025. године узела учешће на конференцији коју је организовала европска канцеларија региона Фландрије - VLEVA (Liaison agency Flanders-Europe). Овом приликом је успостављен контакт са Развојном агенцијом региона Фландрије и Развојном агенцијом Пољске. Релевантни контакти су прослеђени Министарству за заштиту животне средине, Фонду за европске послове и развој АПВ као и Привредној комори Војводине.

Канцеларија АПВ у Бриселу угостила је 17. фебруара 2025. године у својим просторијама Ђулија Талонеа, директора европске канцеларије италијанског региона Лацио. Приликом посете је успостављен договор о будућој сарадњи два представништва и покренута тема продубљивања међурегионалне сарадње Лациа и АПВ.

Мисија Р. Србије при Европској унији и Амбасада Р. Србије у Краљевини Белгији организовали су 17. фебруара 2025. године пријем у част прославе Дана државности Р. Србије. Преко 60 званица из регионалних представништава и институција присуствовало је пријему на позив Канцеларије АПВ.

Дана 18. фебруара 2025. године, на пријему у Амбасади Републике Пољске у Бриселу, постигнут је договор о поновном потписивању Споразума о сарадњи са маршалом региона Лођ, чиме је обновљен оквир институционалне сарадње са једним од најзначајнијих пољских региона.

Шеф Канцеларије учествовао је 19. фебруара 2025. године на конференцији у организацији немачке покрајине Северна Рајна–Вестфалија, где је остварен значајан контакт са потпредседником Европске комисије, господином Рафаелом Фитом. Овај сусрет представљао је важан корак у јачању директне комуникације са највишим институцијама Европске уније.

Дана 21. фебруара 2025. године у Комитету европских регија одржана је инаугурација нових председника комисија и чланова, којом приликом је остварен контакт са председницом Комисије CIVEX,

госпођом Магали Алтунијан, што је допринело јачању позиције АП Војводине у оквиру овог значајног европског тела.

У периоду од 7. до 10. марта 2025. године реализована је посета удружења „Предузетнице Војводине“ Бриселу, у организацији Канцеларије АП Војводине. Том приликом посредовано је у успостављању сарадње са привредном мрежом BrusselsHub и Асоцијацијом женског предузетништва Белгије – Women Entrepreneur Network, чиме је отворен нови простор за повезивање војвођанских предузетница са белгијским и европским тржиштем.

Дана 11. марта 2025. године, на конференцији „Иновације у савременим екосистемима, стартап компаније за иновације и међурегионална сарадња путем иновација“, у организацији представништва немачке савезне покрајине Баварске, остварен је контакт са делегацијом Тузланског кантона БиХ, као и са председником Привредне коморе Минхена.

Наредног дана, 12. марта 2025. године, одржан је састанак са представницима Братиславског самоуправног региона из Словачке. Теме састанка обухватиле су области регионалног развоја, територијалне сарадње, туризма, образовања, информационих технологија и научне сарадње. Посебан акценат стављен је на културну сарадњу, са нагласком на наивно сликарство као симбол словачке националне мањине у Војводини.

У формату Комитета региона, Ополски регион из Пољске организовао је представљање 18. марта 2025. године, уз званично обраћање вице-маршала Зузане Донат-Касиуре, на теме регионалног развоја у контексту социјалне инклузије, останка и запошљавања младих. Представници АП Војводине представили су примере добре праксе из Покрајине, а разматрана је и тема ЕСФ+ иновација за будућност. Том приликом исказана је иницијатива за потенцијално потписивање Споразума о сарадњи са АП Војводином.

У периоду од 24. до 25. марта 2025. године реализована је поновна посета Паризу, у оквиру које је делимично спроведен план дефинисан у јануару исте године. Организована је посета војвођанских привредника Амбасади Републике Србије у Паризу и састанак са амбасадорком госпођом Хрустановић, као и посета Привредној комори региона Великог Париза и сајму „Динамике“ у организацији департмана Вал Доаз. Том приликом настављени су разговори о потписивању Споразума о сарадњи између АП Војводине и департмана Вал Доаз.

Значајан институционални успех остварен је 1. априла 2025. године, када је, на иницијативу Канцеларије АП Војводине у Бриселу, Фонд за европске послове и развој АПВ званично приступио Европској регионалној мрежи за истраживање и иновације (ERRIN), чиме је постао прва организација са пуноправним чланством из земаља ван Европске уније. Приступ овој мрежи омогућава институцијама и субјектима из Војводине умрежавање и проналажење релевантних европских партнера путем ERRIN платформе, као и приступ актуелним програмима и пројектима из области истраживања и иновација.

У периоду од 2. до 3. априла 2025. године представници Канцеларије учествовали су на пленарној седници Комитета европских регија, на којој је дебату о процесу проширења Европске уније водила комесарка за проширење Марта Кос, док је дебату о кохезионој политици водио потпредседник Европске комисије Рафаел Фито. Канцеларија је 7. априла 2025. године учествовала на конференцији „Европски фондови у пракси“ у организацији Источнопољских региона, где су представљени најбољи

пројекти финансирани из ЕУ фондова, уз учешће Братиславског региона, региона Умбрија, Саксоније-Анхалт и АП Војводине. Дана 29. априла 2025. године одржан је у Новом Саду трилатерални састанак Канцеларије АП Војводине у Бриселу, Привредне коморе Војводине и Фонда за европске послове и развој АПВ, на којем је иницирано потписивање Споразума о сарадњи три покрајинске институције.

На састанку са представницима региона Источне Македоније и Тракије (Грчка), Каналских острва (Уједињено краљевство), Републике Српске (БиХ) и Регионалне развојне агенције Букурешт–Илфов (Румунија), 2. маја 2025. године формиран је конзорцијум регионалних партнера за организацију догађаја у оквиру Европске недеље регија и градова – EWRC 2025, при чему је Канцеларија АП Војводине изабрана за водећег партнера.

У оквиру манифестације „Отворени дани“ у Европском социоекономском комитету (EESC), 10. маја 2025. године, Канцеларија АП Војводине и Мисија Републике Србије представиле су на заједничком штанду туристичку, културну, еколошку и инвестициону понуду Србије. Том приликом успостављен је директан контакт са председником EESC, господином Оливером Репкеом.

Шеф Канцеларије одржао је 12. маја 2025. године састанак са представницима региона Источна Македонија и Тракија из Грчке, са циљем отварања међурегионалне сарадње и постизања оквирног договора о потписивању Споразума о сарадњи са АП Војводином. Дана 20. маја 2025. године одржан је састанак са представницима бриселског пословног чворишта BrusselsHub, са циљем јачања економске сарадње између Краљевине Белгије и АП Војводине и повезивања покрајинских институција са белгијским тржиштем.

У наставку активности током јуна месеца реализован је састанак 2. јуна 2025. године са представницима немачког региона Хесен, као и разговор са министром Манфредом Пенцом о будућим заједничким активностима у Бриселу. У просторијама Канцеларије организован је 5. јуна 2025. године састанак са представницима Федералне уније европских народности (FUEN). Повод овог сусрета био је предстојећи форум у Новом Саду, планиран за период од 26. до 28. јуна 2025. године, чији је циљ био истицање значаја култура и језика националних мањина као важног економског потенцијала региона у којима живе. Током састанка истакнута је важност институционалне подршке оваквим иницијативама и потврђена је даља сарадња са FUEN-ом.

Званичан пријем и састанак код председника региона Горње Аустрије, Томаса Штелцера, реализован је 10. јуна 2025. године, чиме је настављено јачање односа са аустријским регионима и отворен простор за продубљивање сарадње у областима регионалног развоја, економије и одрживих политика. У периоду од 23. до 24. јуна 2025. године Канцеларија АП Војводине учествовала је на манифестацији European Public Diplomacy Week, током које је остварен разговор са потпредседником Европског парламента, госпођом Сабином Верхејен. Том приликом истакнута је важност улоге регионалних представништава у јавној дипломатији и њихов допринос у јачању поверења између европских институција и грађана.

Дана 30. јуна 2025. године Канцеларија АП Војводине, у сарадњи са Мисијом Републике Србије при Европској унији, организовала је панел дискусију поводом обележавања Међународног дана Дунава. Догађај је окупио велики број званица из дипломатских и регионалних представништава, као и представнике институција Европске уније. Учествовали су амбасадор Данијел Апостоловић, амбасадор

Обрад Кесић, госпођа Мина Радмиловић Пјевац из Фонда за европске послове и развој АПВ, као и господин Moray Gilland из Европске комисије – ДГ Регио.

У периоду од 2. до 3. јула 2025. године одржана је 167. пленарна седница Комитета европских регија, као и EuroPCom 2025 – Европска конференција о јавној комуникацији, са темом „Поверење у институције, поверење у технологију“. Представници Канцеларије активно су учествовали у расправама о улози комуникације у савременом европском друштву.

Активности су настављене након завршетка летње паузе у раду европских институција, те су 16. септембра 2025. године представници Канцеларије учествовали су на конференцији European Research & Innovation Days 2025, у организацији Европске комисије, која је окупила истраживаче, иноваторе и креаторе политика са циљем обликовања будућности Европе кроз науку, технологију и одрживост. За Фонд за европске послове и развој АП Војводине и Научно-технолошки парк Нови Сад, овај догађај представљао је значајну прилику за отварање нових пројектних партнерстава и приступ европским програмима финансирања.

Дана 23. септембра 2025. године одржан је пријем организације FUEN поводом Европског дана језика. Том приликом остварен је разговор са председником FUEN-а, господином Лорантом Винцеом, који је изразио захвалност за успешну организацију форума у Новом Саду и потврдио наставак сарадње са АП Војводином. Шеф Канцеларије Никола Вучуревић присуствовао је 25. септембра 2025. године свечаном пријему у сталном представништву Савезне Републике Немачке при Европској унији поводом обележавања Дана уједињења Немачке.

Дана 27. септембра 2025. године Канцеларија АП Војводине посредовала је у организацији састанка амбасадора Републике Србије при Европској унији, господина Данијела Апостоловића, и чланова Одбора за Европу, међународна питања и дебијрократизацију немачке покрајине Хесен. Састанак је отворила председница Одбора, госпођа Ана Нгујен, док је амбасадор Апостоловић представио процес приступања Србије Европској унији и актуелну политичку ситуацију у земљи.

У оквиру званичног програма манифестације Европска недеља регија и градова – EWRC 2025, дана 14. октобра 2025. године, Канцеларија АП Војводине, као водећи партнер регионалног конзорцијума, организовала је у просторијама Мисије Републике Србије панел дискусију и свечани пријем под називом „Улагање у будућност: паметна, зелена и одржива урбана трансформација“. Панел је окупио амбасадоре, званичнике Европске уније и стручњаке из Војводине, Републике Српске, Каналских острва, региона Источне Македоније и Тракије, као и Регионалне развојне агенције Букурешт–Илфов. Догађају је присуствовало укупно 80 званица.

Дана 28. октобра 2025. године Канцеларија АП Војводине организовала је билатерални састанак делегација Аутономне покрајине Војводине и немачке покрајине Хесен. Теме састанка обухватиле су заједничке пројекте, размену искустава и конкретне идеје за јачање сарадње у областима регионалног развоја, пољопривреде и одрживе политике. Састанак је протекао у конструктивној атмосфери, уз јасно исказану вољу обе стране за продубљивање сарадње кроз потписивање Споразума о партнерству.

Дана 17. новембра 2025. године реализована је посета Фонда за иновациону делатност Србије, током које је постигнут договор о будућој сарадњи са Фондом за европске послове и развој АПВ и Канцеларијом АП Војводине у Бриселу. Шеф Канцеларије учествовао је 20. новембра 2025. године на

Регионалном пословном форуму у Новом Саду, где су остварени бројни Б2Б разговори са регионалним и међународним привредним представницима.

Посета председнице Народне скупштине, Ане Брнабић, 18. новембра 2025. године поводом учешћа на EU Enlargement форуму у организацији Европске комисије, захтевала је и обавезно присуство Канцеларије АП Војводине. Одржани су панел дискусија и дебата на тему проширења и актуелне ситуације у Србији.

Представници Канцеларије одржали су 26. новембра 2025. године састанак са представницима Јужноморавског региона из Чешке, посвећен унапређењу сарадње и међусобној подршци двеју покрајина. Како до сада није постојала институционална сарадња, током разговора отворен је читав низ иницијатива за будућу сарадњу – од културних и историјских пројеката, преко сарадње научно-истраживачких паркова, иновационих центара и универзитета, до размене искустава у области виноградарства, руралног развоја и туризма. Покренута је иницијатива за сарадњу двеју влада и потписивање Споразума о сарадњи.

Дана 2. децембра 2025. године Канцеларија АП Војводине, у сарадњи са Мисијом Републике Србије, учествовала је на догађају „Fostering New Avenues of Innovation and Growth – Smart Specialisation Strategies in the EU Enlargement Process“, посвећеном имплементацији стратегије паметне специјализације (3S) у процесу проширења Европске уније.

Канцеларија АП Војводине у Бриселу угостила је делегацију Скупштине АП Војводине која је 10. децембра 2025. године учествовала на јесењем заседању Бироа Скупштине европских региона (AER), највеће независне мреже региона у Европи.

Година је заокружена 12. децембра 2025. године учешћем Канцеларије АП Војводине на панел дискусији „Улога младих у процесу евроинтеграција на Западном Балкану“, у организацији Европског економског и социјалног комитета (EESC) и Савета за регионалну сарадњу (RCC).

Током 2026. године Канцеларија ће наставити са уобичајеном међурегионалном сарадњом у погледу досадашњих традиционалних партнера, али и у контексту остваривања партнерстава са регионима са којима до сада није постојала сарадња.

VII РАДНА ПРАКСА У ФОНДУ ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ

Програм радне праксе у Фонду у 2025. години

Програм радне праксе у Фонду није реализован током 2025. године услед објективних околности у систему високог образовања које су утицале на редовно одвијање наставних активности и практичне наставе. Имајући у виду значај овог програма и досадашње позитивне резултате сарадње са високошколским установама, током године је извршена интерна анализа и унапређен концепт програма праксе, са циљем њене квалитетније реализације у наредном периоду.

VIII ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНА МЕРА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ У 2025. ГОДИНИ

Фонд је у складу са Законом о родној равноправности усвојио План мера за остваривање и унапређење родне равноправности у 2025. години, бр: 03/2024-02-3/LXXXV од 20.12.2024. године, на који је као, као саставни део Програма рада Фонда за 2025. годину, Покрајинска влада дала сагласност број: 003640726 2024 09413 000 000 060 070 04 001 од 27.12.2024. године.

Планом је било обухваћено: кратка оцена стања у вези са положајем жена и мушкараца код послодавца, укључујући списак посебних мера, разлоге за одређивање посебних мера и циљеве који се њима постижу, почетак примене, начин спровођења и контроле и рокове спровођења посебних мера.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПОСЕБНИХ МЕРА

Активности	Носиоци	Рокови	Постигнути резултати
1. Коришћење родно осетљивог језика односно језика који је у складу са граматичким родом у општим и појединачним актима послодавца, односно документацији насталој у пословању;	Руководство и сви запослени Фонда	Посебна мера је спровођена у континуитету у току 2025. године	Употреба родно сензитивног језика и израза у актима и пословној кореспонденцији има за циљ подизање свести о изједначавању улога полова у Фонду
2. Континуирано стручно усавршавање и додатне обуке запослених без обзира на пол односно род		У континуитету током 2025. године	Унапређивање политике једнаких могућности кроз унапређивање знања и вештина запослених, постицање родне равноправности као и препознавање и елиминисање и заштиту од дискриминације како на основу пола, односно рода, полних карактеристика, расе, инвалидитета, националне припадности и других личних својстава

3. Увођење начела родне равноправности у све процесе пројектног и финансијског планирања кроз родну анализу.	Руководство Фонда	У континуитету током 2025. године	У току 2025. године програмске активности Фонда су анализирани и приказивани кроз родну компоненту у буџету АП Војводине.
--	-------------------	-----------------------------------	---

У успешном остваривању и унапређивању родне равноправности подршку су пружили сви запослени. Именовано лице задужено за родну равноправност чији је задатак да прати спровођење политике и мера за остваривање и унапређивање родне равноправности, у посматраном периоду континуирано је пратило стање о полној структури запослених и радно ангажованих лица, састављало извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа остваривања родне равноправности у области рада послодавца.

IX ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ

Фонд, према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021- др. закон), је разврстан у мало друго правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), те се придржава Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 89/2020). Сходно томе, Фонд саставља комплетан сет финансијских извештаја за 2025. годину који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Статистички извештај и Напомене уз годишњи финансијски извештај.

Пре него што се приступило изради Завршног рачуна Фонда за 2025. годину, на основу члана 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза Фонда на дан 31.12.2025. године. Извештај о попису имовине и обавеза Фонда усвојен је на 94. седници Управног одбора Фонда дана 29. јануара 2026. године, као и на 38. седници Надзорног одбора Фонда дана 29. јануара 2026. године. Након тога, приступило се изради Финансијских извештаја Фонда за 2025. годину.

Сет Финансијских извештаја које Фонд доставља Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања, садржи: Биланс стања, Биланс успеха и Напомене уз финансијски извештај. Завршни рачун Фонда за 2025. годину усвојио је Управни одбор Фонда на 95. седници, дана 25.03.2026. године.

У наставку је дат преглед Финансијских извештаја Фонда за 2025. годину:

1. Биланс успеха

за период од 01.01. до 31.12.2025. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА		
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	260.632	164.314
64 и 65	Остали пословни приходи	260.632	164.314
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	259.538	163.383
51	Трошкови материјала, горива и енергије	7.106	3.095
52	Трошкови зарада, накнада зарада, трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада и остали лични расходи	178.788	115.715
53	Трошкови осталих производних услуга	37.539	18.283

54	Трошкови амортизације и резервисања	3.407	3.732
55	Нематеријални трошкови	32.698	22.558
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (А – Б)	1.094	931
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (Б – А)		
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		
660	Финансијски приходи од зависних правних лица		
662	Приходи од камата		
663 и 664	Позитивне курсне разлике		
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	129	135
563 и 564	Негативне курсне разлике	129	135
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Д – Ђ)		
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (Ђ – Д)	129	135
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ		
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	965	796
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ	260.632	164.314
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ	260.632	164.314
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК		
	У. НЕТО ГУБИТАК		

Приходи Фонда, с обзиром на делатност Фонда, обухватају пре свега приходе по основу дотација из буџета АП Војводине, приходе по основу донација Европске уније за имплементацију европских пројеката и остале врсте прихода.

Пројекти у имплементацији у 2025. години на које се односе трошкови су:

- **Антена** Деска „Креативна Европа“
- **COMMHERITOUR** - Модели засновани на заједници за одрживу валоризацију занатства у области културног наслеђа у циљу унапређења привредне и туристичке перформансе удаљених подручја Дунавског региона

- **STOP FIRES** - Јачање организација у заштити од пожара
- **ADAPTisa** - Заједничко прилагођавање и мере ублажавања климатских промена подржавањем интегрисаног управљања водама на реци Тиси
- **MICROPLASTIC** - Смањење загађења вода микропластиком у прекограничном подручју
- **GREENSMES** - Унапређење модернизације, зелених иновација и транзиције МСП ка одрживости путем транснационалне сарадње, праксе и алата
- **I.D.Danube** - Интервенције на Дунаву
- **RETFOR** - Уравнотежење водних односа у шумама спачванског басена ради заштите и очувања биолошке разноликости, заштите становништва, имовине и пољопривредних површина од поплава
- **SAGITA**- Паметне агроиновације обуке и тренинг
- **EUFEAST**- Фестивалски путеви ка одрживој будућности
- **INDUSTOUR**- Посета индустријским компанијама и подручјима као полуга развоја диверзификацији политика у области туризма
- **AVIATOR**- Прилагођавање и повећање отпорности птица кроз подизање свести, мониторинг, третман и управљање заштитом грабљивица

Трошкови материјала, горива и енергије односе се на трошкове канцеларијског материјала, ситног инвентара и осталог режијског материјала, који су настали током 2025. године, ради набавке материјала, као и на трошкове енергената, као што су струја, гориво и сл. потребни за несметано пословање Фонда.

Трошкови зарада и накнада зарада (група рачуна 52) обухватају трошкове зарада, накнада зарада, као и осталих личних примања запослених и прописаних додатака за трошкове условљене радом и боравком у иностранству, сходно Закону о спољним пословима Републике Србије, за два представника АП Војводине у оквиру Мисије Републике Србије при Европској унији у Бриселу, сходно Закључцима Покрајинске владе број 02458653 2024 09413 000 000 060 070 04 033 од 28.08.2024. године и број: 000091994 2025 09413 000 000 060 070 04 041 од 22.01.2025., и сагласно са осталом позитивном законском регулативом Републике Србије која дефинише ову област. Просечан број запослених у Фонду током 2025. године је 45. Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора односе се на трошкове који настају по основу накнада за рад, које се члановима Управног и Надзорног одбора Фонда исплаћују по одржаној седници.

Остали лични расходи и накнаде (група рачуна 52) односе се на трошкове превоза на рад и са рада запослених у Фонду, јубиларне награде запосленима, накнаде трошкова службених путовања запослених (превоз, дневнице, смештај и остали пратећи трошкови службених путовања) сходно Уредби о накнади трошкова државних службеника и намештеника Републике Србије, трошкове горива у иностранству, трошкове новогодишњих пакетића за децу запослених и остале припадајуће расходе запослених дефинисане Законом о раду Републике Србије. У оквиру ове економске класификације, налазе се и трошкови службених путовања за све пројекте који су у имплементацији.

Трошкови производних услуга (група рачуна 53) односе се на трошкове транспортних услуга (трошкови фиксне и мобилне телефоније, трошкови интернета, трошкови *cloud-mail* сервера, трошкови домена, трошкови такси услуга, трошкови поштанских услуга и слично), трошкове услуга одржавања (одржавање пословних просторија и основних средстава Фонда), трошкове закупнина, трошкове рекламе и пропаганде, трошкове информисања јавности и осталих услуга дефинисаних позитивном законском регулативом Републике Србије (комуналне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које пружају друга правна лица). Ту се налазе и трошкови настали реализацијом ЕУ пројеката, а односе се на израду промотивног материјала, публикације, трошкови штампе, медијску покривеност, рекламу и пропаганду.

Трошкови амортизације (група конта 54) односе се на отпис опреме и софтвера Фонда, по прописаним стопама.

Нематеријални трошкови (група рачуна 55) односе се на трошкове реализације Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, трошкове ревизије финансијских извештаја и пословања Фонда, адвокатске услуге, консалтинг услуге, трошкове стручне литературе, трошкове котизација за семинаре, трошкове одржавања веб сајта Фонда, трошкове организације догађаја, трошкове премија осигурања (премије осигурања имовине, опреме и запослених у Фонду), трошкове репрезентације, трошкове платног промета, трошкове чланарина (чланарине у међународним и међурегионалним институцијама и организацијама од значаја за АП Војводину и пословање Фонда), као и остале нематеријалне трошкове који обухватају трошкове оглашавања, прописане таксе (административне, судске таксе) и остале нематеријалне трошкове.

Остали расходи односе се на расходе везане за накнаде за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом, које је Фонд у обавези да исплаћује сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009, 32/2013 и 14/2022 – др. закон), као и остале расходе прописане позитивним законодавством Републике Србије.

Финансијски расходи односе се на трошкове настале по основу негативних курсних разлика узрокованих флукутирањем курса домаће валуте у обрачунском периоду.

2. Биланс стања

Биланс стања представља преглед имовине, обавеза и капитала Фонда на дан 31.12.2025. године. Садржина и форма обрасца Биланса стања прописана је Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 89/2020).

1. АКТИВА

У билансу стања на позицијама **Активе** евидентирана је стална имовина коју чини нематеријална имовина, опрема и дугорочни финансијски пласмани, обртна имовина коју чине краткорочна потраживања, готовина на пословним рачунима и потраживања од радника и активна временска разграничења. Вредност укупне aktive на дан 31.12.2025. године износи 215.093 хиљада динара.

2. ПАСИВА

На позицијама **Пасиве** евидентирани су краткорочне обавезе из пословања из 2025. године, обавезе по примљеним дотацијама за накнаду расхода (текуће пословање и капитална улагања), резерве и пасивна временска разграничења. Вредност укупне пасиве на дан 31.12.2025. године износи 215.093 хиљада динара.

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2025. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
	АКТИВА		
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (01 + 02 + 04)	13.527	11.112
01	Нематеријална улагања	0	60
012	Софтвер	0	60
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	13.018	10.613
023	Некретнине, постројења и опрема	13.018	10.613
04	Дугорочни финансијски пласмани	509	499
048	Остали дугорочни финансијски пласмани	509	499
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА	201.566	82.244
15	Плаћени аванси		
22	Остала потраживања	200	231
24	Готовински еквиваленти и готовина	196.076	77.927
28, осим 288	Активна временска разграничења	5.290	4.086

	УКУПНА АКТИВА (Б. + Г.)	215.093	93.356
	ПАСИВА		
	А. КАПИТАЛ	10.778	10.778
32	Резерве	10.778	0
34	Нераспоређени добитак	0	10.778
340	Нераспоређени добитак ранијих година		10.788
341	Нераспоређени добитак текуће године	0	0
35	Губитак		
350	Губитак ранијих година	0	0
351	Губитак текуће године	0	0
	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	204.315	82.578
43 осим 430	Обавезе из пословања	49.571	44.157
435	Добављачи у земљи	898	197
436	Добављачи у иностранству	0	23
439	Остале обавезе из пословања	48.673	43.937
44, 45, 46 осим 467,47 и 48	ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	173	131
44, 45, 46 осим 467	Остале краткорочне обавезе	20	63
48	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	153	68
49 осим 498	КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	154.571	38.290
	УКУПНА ПАСИВА	215.093	93.356

Група рачуна, рачун	О П И С	Бруто	Исправка вредности	Нето (3-4)
1	2	3	4	5
01	Нематеријална улагања			
	Стање на почетку године	14.408	14.408	0

	Повећање (набавке) у току године			
	Смањење у току године (расходовање, отпис)	891	891	
	Стање на крају године	13.517	13.517	0
02	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства			
	Стање на почетку године	57.414	46.801	10.613
	Повећање (набавке) у току године	5.812		
	Смањење у току године (расходовање, отпис)	1.115	1.115	
	Амортизација		3.407	
	Стање на крају године	62.111	49.093	13.018

За потребе Фонда, као и за потребе пројеката (COMMHERITOUR, GREENSMES, ANTENA, STOP FIRES и MICROPLASTICS) у 2025. години, набављена је опрема у вредности од 5.812.215,09 динара.

По коначном обрачуну за 2025. годину извршен је повраћај неутрошених буџетских средстава у износу од 35.183.006,23 динара на рачун буџета АП Војводине која Фонд, као корисник јавних средстава, није утрошио за финансирање расхода и издатака у 2025. години, односно за која није извршио преузимање обавеза, а пренета су му закључно са 31. децембром 2025. године, у складу са актом о буџету АП Војводине и Програмом рада/Финансијским планом Фонда за 2025. годину.

Преглед финансијског пословања прати извршене редовне активности Фонда током 2025. године, а у складу са Програмом рада Фонда за 2025. годину. Настали расходи, као и преузете обавезе, извршавани су у складу са висином одобрених средстава према тачно дефинисаним наменама предвиђеним Финансијским планом Фонда за 2025. годину.

Финансијски извештај и пословање Фонда за 2025. годину било је подвргнуто екстерној ревизији са сврхом појачане контроле пословања и повећања веродостојности финансијских показатеља. Екстерна ревизија финансијских извештаја и пословања Фонда подвргнута је анализи и провери од стране независне ревизорске куће „Пан ревизија плус“ д.о.о. Нови Сад чије мишљење је приложено уз Извештај о пословању Фонда за европске послове и развој АП Војводине за 2025. годину.

У Новом Саду,
Број: 03/2026-02-2/ ХСВ
Датум: 25.03.2026. године

Фонд за европске послове и развој АП Војводине

Огњен Допућ, директор

